

บทบาทของสื่อมวลชนในการสร้างภาพนางสาวไทย พ.ศ. 2507-2531

จากการสัมภาษณ์และวิเคราะห์ข้อมูลทางเอกสารสิ่งพิมพ์ พบว่ามีปัจจัยสำคัญหลายประการที่เกี่ยวกับการสร้างภาพนางสาวไทย ซึ่งเป็นการมองภาพรวมว่ามีตัวแปรใดบ้างที่เข้ามามีอิทธิพลหรือความสัมพันธ์ต่อการสร้างภาพในลักษณะที่เป็นภาพลักษณ์ (Image) ของนางสาวไทยตามช่วงเวลาที่ทำการศึกษา พอสรุปได้ดังนี้

4.1 ปัจจัยที่มีบทบาทในการสร้างภาพนางสาวไทย

1. ผู้จัดประกวดนางสาวไทย
2. ผู้จัดส่งสาวงามเข้าประกวด
3. นางสาวไทย
4. สภาพสังคม
5. สื่อมวลชน

จากปัจจัย 5 ประการที่เสนอมานี้ สื่อมวลชนเป็นเพียงปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนร่วมในการสร้างภาพนางสาวไทย แต่จะมีความเกี่ยวข้องมากน้อยเพียงใด ผู้วิจัยจะรายงานในรายละเอียดต่อไป สำหรับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 4 ประการที่มีส่วนของสื่อมวลชนนั้นก็เป็นสิ่งสำคัญ ที่น่าจะนำมาพิจารณาในเบื้องต้นก่อน เพื่อเป็นการมองในมุมกว้างที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนั้นขอเสนอรายละเอียดในส่วนปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้ง 4 ประการดังต่อไปนี้

1. ผู้จัดประกวดนางสาวไทย เป็นคณะบุคคลที่ร่วมกันจัดดำเนินการประกวดนางสาวไทย จากระยะเวลาดังแต่ปี พ.ศ. 2507 จนถึง พ.ศ. 2531 สรุปได้ว่า "สมาคมนักเรียนแก้วซีราวุธ" เป็นผู้จัดประกวดมาตลอด แต่มาในช่วงปี พ.ศ. 2527-2531 เริ่มมีบริษัทเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดชัดเจนขึ้น เช่น บริษัทคอลเกตบาล์มโรลล์ สภาพกลุ่ม

ผู้จัดประกวดที่แปรเปลี่ยนไป ซึ่งมีอิทธิพลต่อภาพลักษณ์การประกวดและภาพลักษณ์ของนางสาวไทย
งานแง่มุมต่อไปนี้

1.1 สถานที่จัดประกวดในช่วงปี พ.ศ.2507-2515 ได้ใช้สถานที่ของพระราช
อุทยาน ซึ่งเป็นสถานที่ของทางราชการ และเป็นจุดศูนย์รวมของประชาชนในยุคนั้น ต่อพ่วง
หลังที่เอกชนบริษัทธุรกิจเข้ามาร่วมในการจัดประกวดมากขึ้น มีผลให้สถานที่ในการจัดประกวด
กลายเป็นจุดอื่น คือ พัทยาและสวนสยาม (พ.ศ.2527,2528) ซึ่งไม่ได้รับความสนใจจาก
ประชาชนเท่าที่ควร และเมื่อย้ายมาจัดที่โรงแรมเซ็นทรัล พลาซ่า เมื่อ พ.ศ.2529-2531
ก็ได้รับความสนใจมากขึ้น แต่เมื่อเทียบกับสถานที่การประกวดในยุคก่อนคือ พ.ศ.2507-2515
แล้ว ประชาชนให้ความสนใจในการประกวดยุคก่อนมากกว่า เนื่องจากสถานที่จัดประกวดที่เป็น
ที่ยอมรับของประชาชนและมีความสะดวกในการเดินทางมาชม รวมทั้งเรื่องความยิ่งใหญ่และน่า
เชื่อถือของสถานที่ด้วย ดังนั้น สถานที่จัดประกวดจึงมีอิทธิพลต่อ

- ภาพลักษณ์การประกวดนางสาวไทย งานแง่มุมของความน่าเลื่อมใสศรัทธา กล่าวคือ ถ้าจัดประกวดในสถานที่ราชการจะได้รับความสนใจมากกว่า
- ภาพลักษณ์นางสาวไทย เมื่อสถานที่จัดประกวดไม่ยิ่งใหญ่ ประชาชนไม่สนใจ ทำให้การประกวดปีนั้นเจียบเหงา ผู้เป็นนางสาวไทยก็มีความเด่นดั่งน้อยลง ภาพลักษณ์ของนางสาวไทยปีนั้นก็จางจืดไม่ชัดเจน

1.2 การจัดหาผู้เข้าประกวดและการรับสมัคร มีด้วยกันหลายลักษณะ ถ้าพิจารณาจากยุคที่ต่างกันพบว่าในยุคก่อน (พ.ศ.2507-2515) ทางสมาคมนักเรียนเก่าชิราวุธ ได้มอบหมายให้สถาบันความงามต่าง ๆ หลายแห่ง ช่วยจัดการและรับสมัครสาวงามเข้าประกวด ซึ่งในยุคนี้ยังมีอิทธิพลของการประกวดในยุคเก่า (พ.ศ.2477-2497) กล่าวคือ ส่วนราชการหลายหน่วยหรือสมาคมต่าง ๆ ยังนิยมจัดหาสาวงามเข้าร่วมประกวดนางสาวไทย เช่นการจัดส่งในนามของอำเภอหรือจังหวัดต่าง ๆ นอกจากนี้แล้วการประกวดในยุคก่อนยังเริ่มมีกลุ่ม "แมวมอง" คอยชักชวนสาวงามเข้าประกวดด้วย ซึ่งโดยมากพวกบ้านเสริมสวย สถาบันความงาม จะทำหน้าที่ทำเองนี้

- เมื่อกิจกรรมการประกวดเน้นบุคลิกภาพ และการทำประโยชน์ต่อสังคม มีผลให้ภาพลักษณ์ของสาวงามเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น คือมีความเป็นสากล และมีคุณค่าความงามพร้อมเคียงชั้น

- ในระหว่างการประกวดยังมีกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้นเท่าไร ก็ยิ่งทำให้มีเรื่องราวและโอกาสที่สื่อมวลชนจะนำเสนอข่าวการประกวดไปยังมวลชนได้มากเท่านั้น มีผลทำให้ชื่อเสียงความโด่งดังของการประกวดเพิ่มขึ้นด้วย

1.4 ตำแหน่งที่มีในการประกวดนางสาวไทย ตั้งแต่สมัยคุณอาภัสรา ไปจนถึงยุคคุณกนกอร ที่ดำรงตำแหน่งนางสาวไทย นอกจากตำแหน่งนางสาวไทย และรองอีก 4 ท่านแล้ว ยังได้เพิ่มตำแหน่ง "ขวัญใจช่างภาพ" ขึ้นอีก 1 ตำแหน่ง ในปี พ.ศ.2511 เป็นต้นมา พอมาถึงยุคปัจจุบัน (พ.ศ.2527-2531) มีการจัดตำแหน่งเพิ่มขึ้นอีก 2 ตำแหน่งคือ

- 1) ขวัญใจนางงาม
- 2) นางสาวผิวเนียน

การเพิ่มตำแหน่งต่าง ๆ ขึ้นมาสะท้อนให้เห็นถึง

- อิทธิพลของธุรกิจการถ่ายภาพในการประกวด (ตำแหน่งนางสาวผิวเนียน เพื่อประชาสัมพันธ์สบู่อัลบั้มโอสถ) ภาพลักษณ์ของนางสาวไทยจึงเป็นธุรกิจการค้ายิ่งขึ้น
- ตำแหน่งขวัญใจนางงามที่เพิ่มขึ้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2528 แสดงให้เห็นว่า การประกวดนางสาวไทยเริ่มมีความเป็นสากลยิ่งขึ้น (ได้รับอิทธิพลจากการประกวดความงามในต่างแดนที่มีตำแหน่งนี้) และยังเป็น การให้ความสำคัญต่อสาวงามที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีในการประกวด นับเป็นผลเชิงบวกต่อภาพนางสาวไทยโดยรวม

* 1.5 เกณฑ์การตัดสินในยุคก่อนเน้นความงามใบหน้า และรูปร่างเป็นสำคัญ ตลอดจนชาติตระกูลและการศึกษาของสาวงามเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาด้วย เห็นได้จากผู้ดำรงตำแหน่งนางสาวไทยในยุคนั้น โดยมากก็มีคุณสมบัติพร้อมตามนั้น สำหรับในยุคปัจจุบันนี้ มาตรฐานการตัดสินได้เปลี่ยนแปรไป กล่าวคือมีการเน้นความงามที่เป็นสากลยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะพิจารณา

จากการเพิ่มตำแหน่ง และเกณฑ์การตัดสินความงามที่เน้นบุคลิกภาพ การสัมภาษณ์สาวงามในรอบสุดท้ายก่อนการตัดสิน สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงภาพลักษณ์ที่เปลี่ยนไปของนางสาวไทยในยุคก่อน จะเป็นความสวยงามที่เด่นเป็นพิเศษ ส่วนยุคปัจจุบันภาพนางสาวไทยกลายเป็นความงามทางบุคลิกภาพความรู้ ความสามารถ รวมกับความงามรูปร่างภายนอก

1.6 หน้าที่และความรับผิดชอบของนางสาวไทย ในแต่ละยุคคณะกรรมการจัดการประกวด ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของนางสาวไทยไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยในยุคแรก (พ.ศ. 2507-2515) นางสาวไทยและรองมีหน้าที่ช่วยเหลือกิจกรรมสาธารณกุศลเป็นหลัก โดยมีได้กำหนดเงินเดือนหรือรายได้ตอบแทน และไม่มีสัญญาผูกมัดกับองค์กรใด ๆ แต่เมื่อมาสู่ยุคปัจจุบัน ตั้งแต่ พ.ศ. 2527 เป็นต้นมา นางสาวไทยมีงานภาระที่สำคัญ คือ การโฆษณาประชาสัมพันธ์สินค้าหรือบริการที่เป็นผู้สนับสนุนการประกวด และ เป็นผู้จัดส่ง เข้าประกวด เพราะมีสัญญาต่อกันกับบริษัทธุรกิจที่เกี่ยวข้อง สำหรับพันธสัญญากับกองประกวดก็ยังคงมีเช่นเดิม แต่จะมีเงินเดือนให้ประจำ และมีค่าใช้จ่ายในการออกงานแต่ละครั้งส่วนภารกิจในด้านกิจกรรมการกุศลก็ยังคงมีอยู่ แต่ไม่เด่นชัดดังยุคก่อน

จึงเห็นได้ว่า หน้าที่และความรับผิดชอบของนางสาวไทยจะนำไปสู่กิจกรรมที่นางสาวไทยปฏิบัติเมื่อได้รับตำแหน่งแล้ว ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นคุณค่าของการเป็นนางสาวไทย ซึ่งยุคเก่าภาพลักษณ์ของนางสาวไทยที่ออกมาเป็นไปในเชิงช่วยเหลือการกุศล ส่วนปัจจุบันเป็นภาพเชิงธุรกิจที่เห็นเด่นชัด

2. ผู้จัดส่งสาวงามเข้าประกวด

ผู้สมัครเข้าประกวดนางสาวไทยมีความเป็นมาใน 2 ลักษณะคือ

- สมัครด้วยตนเอง โดยไม่มีผู้ใดชักชวนหรือทาบทาม
- มีผู้ทาบทามเข้าประกวด โดยในส่วนใหญ่ที่ทาบทามสาวงามเข้าประกวด

อาจเป็นผู้จัดส่งเองในนามขององค์กร หรือสินค้า หรืออาจเป็นพวกแวมวอมงที่จัดหาสาวงามให้กับองค์กรธุรกิจอีกต่อหนึ่ง

ในส่วนของผู้จัดส่งสาวงามเข้าประกวด ประกอบด้วยคน 2 กลุ่มคือ

2.1 ผู้สนับสนุนหรืออุปถัมภ์ค่าใช้จ่ายในการเข้าประกวดนางสาวไทย (สبونเซอร์) คือ บริษัทที่จัดหาหญิงสาวเข้าประกวด โดยอาจหาทางเสาะหาคัดเลือกเอง หรือมีแมวมองมาติดต่อให้เป็นสبونเซอร์ส่งนางงามในค่ายนั้น ๆ เข้าประกวด ผู้ที่เป็นสبونเซอร์ มีบทบาทต่อภาพของสาวงามที่ตนส่ง เข้าประกวดคือ

- ในกรณีที่สبونเซอร์เป็นบริษัทใหญ่ มีชื่อเสียง เมื่อจัดส่งสาวงามเข้าประกวดแล้วนางงามคนนั้น มักจะได้รับความสนใจเป็นพิเศษ จากประชาชนและสื่อมวลชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สبونเซอร์ที่เคยประสบความสำเร็จในการส่งสาวงามเข้าประกวดแล้ว ย่อมเป็นที่พึงเล็งของคนทั่วไป การที่บริษัทใหญ่และมีชื่อเสียง ส่งนางงามเข้าประกวดนางสาวไทย มีผลทางด้านจำนวนเงินที่มอบให้นางงามเป็นค่าใช้จ่าย ย่อมเป็นจำนวนมากพอที่จะทำให้มีการเตรียมพร้อมในการประกวดสมบูรณ์มากขึ้นอีกด้วย

- ภายหลังจากนางงามของบริษัทจัดส่งนั้นได้รับตำแหน่งนางสาวไทยแล้ว กิจกรรมที่นางสาวไทยปฏิบัติย่อมได้รับอิทธิพลจากผู้เป็นสبونเซอร์ ซึ่งเริ่มเห็นชัดในปี พ.ศ. 2511 (คุณแสงเดือน แม้นวงศ์ เป็นนางสาวไทย) บริษัทเมืองทอง ในสินค้าโชโก้ เป็นผู้จัดส่งคุณแสงเดือนเข้าประกวด เมื่อได้รับตำแหน่งแล้ว เธอมีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับสินค้าโชโก้ อยู่ประปราย และมาเห็นเด่นชัดยิ่งขึ้นในยุคนั้น ตั้งแต่ พ.ศ. 2527 มาเรื่อย ปรากฏการณ์เช่นนี้มีส่วนนำภาพลักษณ์ส่วนหนึ่งของนางสาวไทยเป็นสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์อย่างเห็นได้ชัด

2.2 พี่เลี้ยง ได้แก่บุคคลผู้มีหน้าที่ดูแลความเรียบร้อยของนางงามทั้งในส่วนของความงามภายนอก คือ การทักผม แต่งหน้า การแต่งกาย รวมไปถึงบุคลิก มารยาท การวางท่าทางต่าง ๆ และความงามภายใน คือ การกล่อมเกล่าจิตใจ อุนนีสัย และส่วนสำคัญของการประกวดในยุคนั้นคือ การสอนวิธีให้สัมภาษณ์บนเวทีนางสาวไทย

ในยุคนั้น พ.ศ. 2507-2515 บทบาทของพี่เลี้ยงก็มีบ้างยังไม่เด่นชัด หรือเป็นที่สนใจ เพราะส่วนมากญาติพี่น้อง โดยเฉพาะบิดา-มารดาของนางสาวไทย มักทำหน้าที่ในส่วนนี้ ในยุคนั้นพี่เลี้ยงกับผู้จัดการหรือสبونเซอร์มักเป็นคนเดียวกัน และกองประกวดก็จะทำหน้าที่พี่เลี้ยงด้วยเช่นกัน กลุ่มผู้จัดหาและแมวมองเริ่มมีบทบาทบ้างในปลายยุคนี้

ช่วงปี พ.ศ.2527-2531 ทางกองประกวดจะจัดกลุ่มผู้ที่หน้าตาที่เลี้ยงในกองประกวดอย่างชัดเจน และมีหน้าที่โดยตรงในการดูแลสาวงามที่เข้าประกวดไปตลอดระยะเวลา และเมื่อผู้ใดมีตำแหน่งเป็นนางสาวไทย พี่เลี้ยงกองประกวดก็ทำหน้าที่ตลอด 1 ปีเต็ม บทบาทของครอบครัว ญาติพี่น้องนางสาวไทยเริ่มลดน้อยลง สำหรับพี่เลี้ยงประจำตัวของสาวงามแต่ละคนในยุคนั้น กลุ่มที่เด่นชัดคือ ค่ายที่จัดส่งสาวงามเข้าประกวด ผู้ที่ไม่มีค่ายจัดส่งพี่เลี้ยงก็ยังคงเป็นกลุ่มสปอนเซอร์เช่นเคย

พี่เลี้ยงมีส่วนเกี่ยวข้องกับภาพนางสาวไทย คือในกรณีที่พี่เลี้ยงเป็นผู้เชี่ยวชาญ มีประสบการณ์เรื่องการประกวด ย่อมทำให้สาวงามผู้ที่มีโอกาสในตำแหน่งมากขึ้น เพราะสามารถแนะนำอบรมให้ผู้เข้าประกวดปฏิบัติตนได้เหมาะสมที่สุด นอกจากนี้พี่เลี้ยงยังมีส่วนในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ชื่อเสียง เรื่องราวนางงามของตนให้แพร่กระจายไปในทิศทางต่าง ๆ ได้ โดยเฉพาะเมื่อพี่เลี้ยงรู้จัก และมีความสัมพันธ์อันดีต่อสื่อมวลชนแล้วยังเป็นผลดีต่อการเสนอเรื่องราวนางสาวไทยผู้หนึ่ง

3. นางสาวไทย ผู้ที่ทรงตำแหน่งนางสาวไทยแต่ละปี ต่างมีลักษณะ เฉพาะตนที่ไม่เหมือนกันในด้าน ในส่วนนี้เรียกว่า ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal factor) อันจะมีส่วนแตกต่างกันไปในประเด็นต่อไปนี้ คือ

- รูปร่างหน้าตา
- อุปนิสัยและบุคลิกภาพ
- สติปัญญา, การศึกษา, ความสามารถเฉพาะตน
- สถานภาพทางสังคม

ความต่างในองค์ประกอบเหล่านี้ ทำให้ภาพลักษณ์ของนางสาวไทยแต่ละคนต่างกันไป จุดเด่นจุดด้อย ประเด็นต่าง ๆ ที่สื่อมวลชนจะกล่าวขำขึง ก็เป็นไปตามเรื่องราวเฉพาะของนางสาวไทยผู้หนึ่ง เช่น คุณฉัตรทิพย์ พุดภาษาไทยไม่ชัด เพราะใช้ชีวิตอยู่อเมริกาเป็นเวลานาน มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง กล้าแสดงออก ส่วนคุณสาวีณี แม้เป็นนักเรียนอเมริกาเช่นกัน แต่พุดภาษาไทยชัด บุคลิกก็มีความเป็นผู้หญิงไทยแท้เด่นชัดกว่าคุณฉัตรทิพย์ หรือถ้าย้อน

ไปยุคก่อน ในเรื่องของค่านิยม และค่านิยม ทั้งสองท่านก็ผ่านการศึกษามาจากต่างประเทศ แต่ก็ยังมีภาพลักษณ์ต่างกันไปในอีกคนละทางเช่นกัน

ลักษณะ เฉพาะ และองค์ประกอบทางสังคมของนางสาวไทยนั้น เป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อภาพลักษณ์ของนางสาวไทยผู้หนึ่ง เพราะ เป็นความจริงที่มีขึ้นแม้ตัวแปรปัจจัยอื่นจะ เข้ามา มีส่วนในการสร้างภาพด้วย แต่ในที่สุดภาพลักษณ์ความเป็นตัวตนที่แท้จริงของนางสาวไทยแต่ละคน ย่อมโดดเด่นออกมาในที่สุด แม้ในบางกรณีจะต้องใช้ระยะเวลาที่นานก็ตาม

ปัจจัยส่วนบุคคล จะมีความสัมพันธ์กับความคาดหวังทางสังคม ซึ่งจะอธิบายในหัวข้อต่อไป

4. สภาพสังคม ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อภาพลักษณ์นางสาวไทย คือ บริบททางสังคม หมายถึง สภาพของสังคมในช่วงเวลาชุดสมัยนั้น ๆ ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อค่านิยมร่วมของประชาชนตามช่วงเวลานั้น และสภาพสังคมยังเป็นปัจจัยโดยรวม ที่มีอิทธิพลต่อบุคคลอื่น ๆ ทั้ง 4 ประการ ในการสร้างภาพนางสาวไทย

โดยบริบททางสังคมในการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นในส่วนที่เป็น Social Norm (บรรทัดฐานทางสังคม) Social Value (ค่านิยมทางสังคม) รวมทั้ง Social expectation (ความคาดหวังทางสังคม)

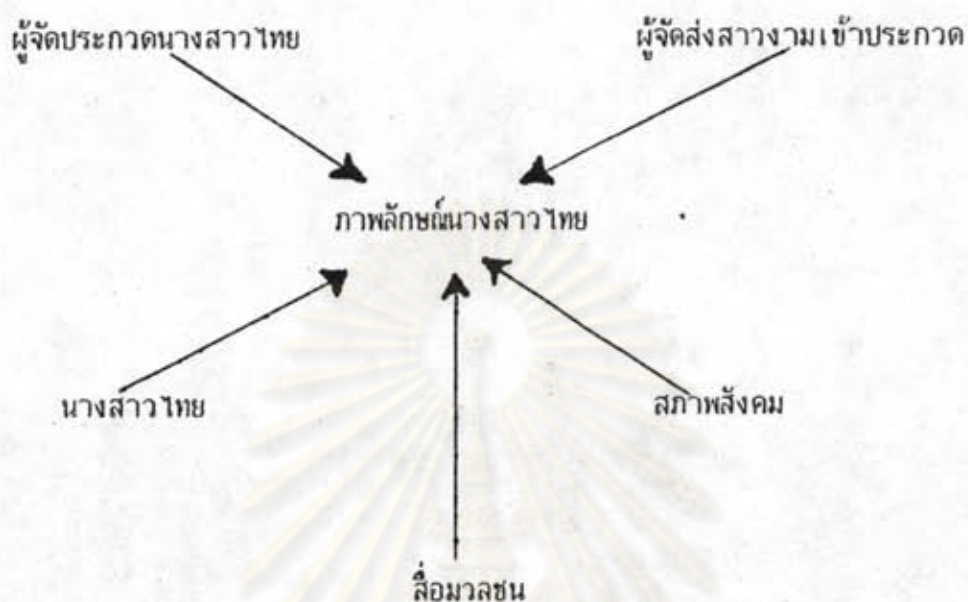
เนื่องจากในยุคต่าง ๆ จะมีค่านิยมทางสังคมต่างกันไป ทิศนคติ+ความคาดหวังที่มีต่อสภาพนางสาวไทยจึงไม่เหมือนกัน ในแต่ละสมัย ซึ่งถ้านางสาวไทยท่านใด มีปัจจัยส่วนบุคคล ที่สอดคล้องกับความคาดหวังทางสังคมแล้ว นางสาวไทยผู้หนึ่งจะมีภาพลักษณ์ที่ดีสม่ำเสมอต่อไป แต่ถ้ามีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากมาตรฐานเดิม ชัดกับความคาดหวังทางสังคม นางสาวไทยผู้หนึ่งจะเสื่อมภาพลักษณ์ไปในที่สุด ดังในกรณีศึกษา บทที่ 5 และ 6

สภาพสังคมในยุคนั้น พ.ศ. 2507-2515 ยังเป็นสิ่งใหม่ที่เพิ่งเริ่มเข้าสู่ความเป็นสากลทุกสิ่งทุกอย่าง เพิ่งเริ่มต้น สังคมยังไม่มีความหลากหลายมากนัก การริเริ่มจัดตั้งดูหมอกัสราไปประกวดนางสาวจักรวาลเป็นครั้งแรกอย่างเป็นทางการ เป็นปรากฏการณ์ที่แสดงให้เห็นความเปลี่ยนแปลงทางสังคม บทบาทของสตรีเริ่มมีมากขึ้น แต่มักเป็นงานแนวความสวยงาม พิจารณาจากการประกวดความงามหลายเวทีที่ประชันกันในปีนั้น ไม่ว่าจะเป็นการประกวดท้องถิ่น และการประกวดในเทศกาลต่าง ๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2507-2512 การประกวดความงามเฟื่องฟูเต็มที่ เพราะสภาพสังคมยังเอื้ออำนวย บ้านเมืองสงบ แต่พอมานปี พ.ศ. 2513 เกิดสงครามอินโดจีน จึงงดการประกวด 1 ปี ซึ่งมีอิทธิพลต่อการจัดประกวดนางสาวไทยในปี พ.ศ. 2514 ด้วย กล่าวคือ เริ่มมีเสียงต่อต้านการประกวดนางสาวไทยอย่างชัดเจนรุนแรงยิ่งขึ้นในหลายฝ่าย แต่ก็ยังมีเสียงสนับสนุน คานอ้านมาจอยู่ด้วย จึงสามารถจัดประกวดได้อีกในปี 2514 และ 2514 ซึ่งทั้งสองปีนี้ภาพของนางสาวไทยเริ่มแปรเปลี่ยนไป ความโด่งดังและการได้รับความสนใจมีน้อยลง ต่อจากนั้นเป็นเวลา 11 ปี ที่งดการประกวดนางสาวไทย เพราะสภาพสังคมไม่อำนวย แล้วมาจัดขึ้นอีกครั้งในปี พ.ศ. 2527 ซึ่งในปลายทศวรรษนี้ สภาพสังคมก็ต่างจากยุคก่อน สังคมมีหลากหลายมากขึ้น กิจกรรมต่าง ๆ เริ่มเพิ่มพูน มีผลทักให้เรื่องราวของนางสาวไทยไม่เป็นที่ฮือฮาดัง เช่นในยุคก่อน ค่านิยมของคนไทย เริ่มหันเหจากความเป็หญิงมากขึ้น มีการเรียกร่องสิทธิสตรี โดยหันเหสมบัติของผู้หญิงมากกว่าความสวยเพียงรูปร่างหน้าตา ซึ่งในส่วนนี้ผลักดันให้ผู้จัดประกวดนางสาวไทยต้องกำหนดเกณฑ์การตัดสินความงามใหม่ขึ้นมา เพื่อรองรับความต้องการในสังคมที่เปลี่ยนไป ภาพของนางสาวไทยจึงแปรปรวนตามไปด้วย

จากการนำเสนอปัจจัยที่ไม่ใช่สื่อมวลชน แต่มีส่วนในการสร้างภาพนางสาวไทย รวมทั้งหมด 4 ประการข้างต้นนี้ จะเห็นว่ามีความแปรปรวนมากที่เกี่ยวกับการสร้างภาพนางสาวไทย มิใช่มีแต่เฉพาะสื่อมวลชน ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปนำเสนอเป็นแผนภาพรวมได้ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 1 ปัจจัยที่มีบทบาทในการสร้างภาพนางสาวไทย

4.2 บทบาทสื่อมวลชนในการสร้างภาพนางสาวไทย

บทบาทตามหน้าที่และความสำคัญของสื่อมวลชน

ผู้วิจัยได้นำเสนอภาพรวมของปัจจัยที่มีบทบาทในการสร้างภาพนางสาวไทยไปแล้ว ต่อไปนี้จะเป็นการวิเคราะห์และนำเสนอ เฉพาะบทบาทของสื่อมวลชนเท่านั้น ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักสำคัญของการศึกษาวิจัย สื่อมวลชนมีความเกี่ยวข้องกับนางสาวไทยแน่นอน เนื่องจากหน้าที่ของสื่อมวลชนประการหนึ่ง คือ เป็นผู้รายงานข่าวสารที่มีสาระประโยชน์หรือน่าสนใจไปยังมวลชน ซึ่งเรื่องราวของนางสาวไทยก็เป็นสิ่งที่สื่อมวลชนต้องถ่ายทอดให้ประชาชนรับรู้ตามหน้าที่เช่นกัน พุดถึงหน้าที่ของสื่อมวลชนแล้ว เป็นที่รู้จักในกลุ่มผู้ศึกษาทางด้านนี้ว่า สื่อมวลชนมีหน้าที่ 4 ประการ คือ

1. หน้าที่ในการให้ข่าวสาร (To inform)
2. หน้าที่ในการให้การศึกษา (To educate)
3. หน้าที่ในการให้ความบันเทิง (To entertain)
4. หน้าที่ในการชักจูงใจ (To persuade)

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า ในการนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับนางสาวไทยนั้น
 สื่อมวลชนได้ทำหน้าที่อยู่ 4 ประการคือ การให้ข่าวสาร, การให้ความบันเทิง, การเสนอทัศนะ
 จากหน้าที่ทั้ง 4 ประการ สามารถจำแนกบทบาทของสื่อมวลชนได้ดังนี้

บทบาทตามหน้าที่ของสื่อมวลชนคือนางสาวไทย

หน้าที่	บทบาท
1. การให้ข่าวสาร สื่อมวลชนเสนอข่าวสาร และความเคลื่อนไหวของการประกวด นางสาวไทย	- เสนอข่าวการแถลงข่าวจัดประกวด นางสาวไทย - เสนอภาพข่าวผู้สมัครเข้าประกวด - เสนอเรื่องราวกิจกรรมต่าง ๆ ในการ ประกวด - ประกาศผลการตัดสินการประกวด - ติดตามข่าวของนางสาวไทยมานำเสนอ เมื่อได้รับตำแหน่งและพ้นตำแหน่งแล้ว
2. การให้ความบันเทิง สื่อมวลชนให้ความ บันเทิงด้วยการเสนอข่าวเบา ซึ่งนางสาวไทยก็จัดอยู่ในกลุ่มนี้	- การเสนอภาพสวยงามของผู้เข้าประกวด และนางสาวไทย - การเสนอข่าวซุบซิบ

หน้าที่	บทบาท
	<ul style="list-style-type: none"> - การเสนอภาพล้ออารมณ์ของผู้เข้าประกวดและนางสาวไทย (เชิงขบขัน และ เชิงวอนเพศรส) - การนำเสนอกิจกรรมของผู้เข้าประกวดหรือนางสาวไทยในฉบับนี้ทั้ง เช่น ร้องเพลง แสดงละคร เป็นพิธีกร
<p>3. การเสนอทัศนะ สื่อมวลชนสามารถ ในทัศนะหรือแง่คิดต่อเรื่องนางสาวไทย ด้วย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - วิพากษ์วิจารณ์ผู้เข้าประกวด - วิจารณ์การจัดประกวดโดยรวม - แสดงทัศนคติต่อการตัดสินหรือค่านางสาวไทย - สนับสนุนหรือคัดค้านการประกวดนางสาวไทย
<p>4. การให้ความรู้ สื่อมวลชน สามารถ ให้ความรู้ เรื่องการประกวดความงาม แก่มวลชนที่สนใจได้รับรู้ถึงการวางตน การแต่งกาย กิจกรรมต่าง ๆ ที่ นางสาวไทยปฏิบัติ โดยสตรีผู้สนใจใน เรื่องนี้จะนำความรู้ดังกล่าวไปเป็น แนวทางในการปฏิบัติตนได้ กล่าวคือ เป็น "แม่แบบ" ความสวยคนไทย ในยุคนั้น ๆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การเสนอภาพข่าวนางสาวไทยและการ - เสนอกิจกรรมที่นางสาวไทยปฏิบัติ - เสนอบทสัมภาษณ์ชีวิตนางสาวไทย

ความที่สื่อมวลชนได้มีบทบาทตามหน้าที่ในเรื่องของนางสาวไทยนั้น เมื่อพิจารณาความทัศนะของ ลานา เฟลด์ และ เมอร์ตัน ที่ว่าสื่อมวลชนสามารถให้สถานภาพแก่บุคคล (Mass media can confer the status) นั่นคือ สื่อมวลชนมีส่วนร่วมสร้างชื่อเสียงให้แก่บุคคลในขณะที่ทำบทบาทตามหน้าที่ไปด้วย นอกจากนี้สื่อมวลชนยังมีส่วนร่วมสร้างความเป็นจริงทางสังคม โดยทำหน้าที่เป็นกระจกเงาสะท้อน หรือเป็นตัวแทนของ โลกความเป็นจริง เนื่องจากมนุษย์เราไม่สามารถสัมผัสความเป็นจริงทุกประการในโลกนี้ได้ด้วยตนเอง จึงต้องรับจากประสบการณ์ผู้อื่นมาเรียนรู้และสื่อมวลชนก็เป็นแหล่งหนึ่งที่ช่วยให้มนุษย์รับรู้ความเป็นจริงที่ไม่เคยสัมผัสเอง ซึ่งเรื่องของนางสาวไทยเป็นความจริง ที่มวลชนจำนวนมากไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลที่แท้จริงได้ ดังนั้น สื่อมวลชนจึง เป็นพาหนะที่พาเรื่องราวเหล่านี้ไปถ่ายทอดต่อมวลชน ภาพของนางสาวไทยที่เรารับรู้จากสื่อมวลชนจึง เป็นเพียง "เงาสะท้อน" หรือ "ตัวแทน" ของนางสาวไทย

สื่อมวลชนมีบทบาทต่อการสร้างภาพนางสาวไทยแน่นอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่สื่อมวลชนเริ่มแพร่กระจายเข้าถึงผู้รับสารได้เป็นจำนวนมากขึ้น สื่อมวลชนจึงมีความสำคัญต่อการประกวดและค่านางสาวไทยอย่างเห็นได้ชัด วิจารณ์ง่าย ๆ จากการสัมภาษณ์นางสาวไทยทั้งหมด ทุกคนได้เห็นความสำคัญของสื่อมวลชนมาก รวมทั้งผู้จัดการประกวด ผู้เกี่ยวข้อง และสื่อมวลชนเอง ต่างก็ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว และ เห็นถึงคุณและโทษของสื่อมวลชนโดยทั่วกัน

นอกจากนี้ ยังมีหลายปรากฏการณ์ที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของสื่อมวลชนที่มีต่อนางสาวไทย รวม 4 ข้อด้วยกัน คือ

1. การมอบตำแหน่งหน้าที่ในการประกวดนางสาวไทยบางประการ ให้กับสื่อมวลชนเป็นผู้รับผิดชอบคือ

- เป็น 1 ในคณะกรรมการตัดสินการประกวดนางสาวไทย
- เป็นฝ่ายประชาสัมพันธ์การประกวด (หนังสือการประกวดนางสาวไทย,

2. การเพิ่มตำแหน่งขวัญใจช่างภาพสื่อมวลชน ในการประกวดปี พ.ศ.2511 หลังจากที่เกิดปัญหาไม่พอใจการตัดสินนางสาวไทยปี 2510 (โดยนายมานิตย์ ศรีสาคร สื่อมวลชนผู้หนึ่ง เป็นหัวหน้าในการประท้วงคัดค้าน) อาจเป็นเหตุให้คณะผู้จัดประกวดเล็งเห็นถึงพลังของสื่อมวลชนต่อการตัดสินนางสาวไทย จึงได้กำหนดตำแหน่งขวัญใจช่างภาพเพื่อเป็นสาวงามที่สื่อมวลชนสามารถลงคะแนนเลือกผู้ที่ตนพอใจได้โดยตรง และได้มีตำแหน่งขวัญใจช่างภาพสืบเนื่องมาตลอด

3. การขอบคุณสื่อมวลชน เริ่มมีประปรายในช่วงหลังของยุคก่อน (พ.ศ.2507-2515) โดยผู้เป็นนางสาวไทย และอาจมีรองอีก 4 ท่าน เข้าไปเยี่ยมโรงพิมพ์หรือสถานวิทยุโทรทัศน์ เพื่อทำการขอบคุณสื่อมวลชนที่ได้สนับสนุนเสนอข่าวของเหล่านางสาวไทย ซึ่งต่อมาในยุคปัจจุบัน ตั้งแต่ พ.ศ.2527 เป็นต้นมา ได้กลายเป็นธรรมเนียมที่นางสาวไทยจะต้องรีบไปขอบคุณสื่อมวลชนทันทีเมื่อได้รับตำแหน่ง

นอกจากนี้ การขอบคุณสื่อมวลชนยังเป็นกลวิธีหนึ่งที่นางสาวไทยใช้ประชาสัมพันธ์ตนเอง เพื่อให้ได้รับการเสนอข่าวทางสื่อมวลชนด้วย

4. การจัดวันพบสื่อมวลชน ว่าเป็นกิจกรรมของผู้เข้าประกวดนางสาวไทย ยุคหลังประมาปี พ.ศ.2529 เป็นต้นมา ซึ่งเป็นโอกาสที่สื่อมวลชนจะได้พบปะสัมภาษณ์ผู้เข้าประกวดแต่ละคนได้อย่างสะดวกยิ่งขึ้น นับเป็นกิจกรรมที่เห็นความสำคัญของสื่อมวลชนประการหนึ่ง

2. ภาพลักษณ์ของนางสาวไทย

คำว่า "ภาพลักษณ์" หรือ "Image" เป็นสิ่งที่ยากจะนิยามความหมายและยากที่จะแยกความต่างระหว่างสิ่งที่เราเห็น และสิ่งที่แท้จริงจริงนั้น แต่ภาพลักษณ์มุ่งเน้นในสิ่งที่เราเห็นมากกว่า ดังนั้นภาพลักษณ์คือ บุคลิกภาพที่มหาชนมองเห็นได้โดยแยกจากลักษณะ เฉพาะส่วนตัวภายใน (Broostin, 1964 : 187)

เมื่อได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเรื่องภาพลักษณ์แล้ว (จากบทบาททฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง) สามารถสรุปได้ว่า ภาพลักษณ์เป็นเพียงภาพของความจริงที่มนุษย์รับรู้ได้ อาจจะเป็นภาพที่เหมือนกันทุกประการกับความจริง หรือมีเพียงส่วนคล้ายกับความเป็นจริงนั้น ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับ การรับรู้ภาพนั้นของมนุษย์ สิ่งใดที่เกิดขึ้นโดยที่มนุษย์ยังไม่ได้พบเห็น หรือรับรู้สิ่งนั้นก็ยัง ไม่เกิดภาพลักษณ์ และมนุษย์แต่ละคนก็รับรู้ภาพที่สัมพันธ์มาตีความไปหลากหลาย ภาพลักษณ์ของ สิ่งต่าง ๆ ในสมองของแต่ละคนก็ต่างกันไปด้วย

สิ่งที่เกี่ยวข้องกับภาพลักษณ์ที่สำคัญ ได้แก่ ผู้มีชื่อเสียงโด่งดัง และผู้ยิ่งใหญ่ (Big Name and Big Man) ในบทนี้เราจะพิจารณาด้วยว่าภาพลักษณ์นางสาวไทย จะเป็นภาพของ คนดังหรือผู้ยิ่งใหญ่

ในส่วนภาพลักษณ์ของนางสาวไทย จึงเป็นเพียงภาพรวมของนางสาวไทยที่ผู้คนได้ รับรู้เรื่องราวมาด้วยวิธีการต่าง ๆ ไม่ว่าจะพบเห็นด้วยตนเอง, ได้รับการถ่ายทอดจากผู้อื่น หรือรับรู้โดยผ่านสื่อมวลชน ภาพลักษณ์ตัวจริงของนางสาวไทยอาจเป็นพิมพ์เดียวกันหรือ บิดเบือนไป ก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะไม่สนใจในประเด็น แต่ต้องการวิเคราะห์ภาพลักษณ์ของนางสาวไทยจากทัศนคติบุคคลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้เป็น นางสาวไทยเอง และจากการวิเคราะห์หนังสือพิมพ์กับการสัมภาษณ์นักข่าว เพื่อค้นหาถึงภาพ ลักษณ์โดยรวมของนางสาวไทย แล้วนำมาศึกษาวิธีการสร้างภาพลักษณ์เหล่านั้นโดยสื่อมวลชน

ช่วงเวลาที่การศึกษาภาพลักษณ์ของนางสาวไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2507-2531 ผู้วิจัย ได้จัดแบ่งเป็น 2 ยุค ตามที่ได้นำเสนอมาแล้วในข้างต้น ดังนั้น จึงขอรายงานภาพลักษณ์ นางสาวไทย แบ่งเป็น 2 ยุคดังต่อไปนี้

ภาพลักษณ์นางสาวไทยยุคสุจักรวาล (พ.ศ. 2507-2515)

การจัดประกวดนางสาวไทยในยุคเริ่มแรกมีมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2477-2497 โดยเป็น กิจกรรมของทางราชการ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นางสาวไทยช่วยสนับสนุน และประชาสัมพันธ์ นโยบายทางราชการ นอกจากนี้ยังใช้เป็นสื่อเพื่อความบันเทิง ดึงความสนใจผู้คนให้มาเที่ยว

งานฉลองรัฐธรรมนูญ ผู้ได้รับตำแหน่งนางสาวไทยถือเป็นบุคคลที่ได้รับเกียรติสูงสุดในสังคม นับว่าเป็นสตรีที่มีบทบาทช่วยชาติ ช่วยราชการที่สาคัญพอสมควร

จากนั้นเป็นเวลานานถึง 9 ปี จึงมีการจัดประกวดนางสาวไทยขึ้นอีกในปี พ.ศ. 2507 ต่อเนื่องมาจน พ.ศ. 2515 เป็นยุคที่สอง เนื่องมาจากการปรับเปลี่ยนความสัมพันธ์ต่างประเทศที่ผูกพันกับสหรัฐอเมริกา ในฐานะผู้นำฝ่ายโลกเสรี และรัฐบาลเน้นการส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติ โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา มีส่วนให้ไทยเรารับมาตรฐานของวัฒนธรรมตะวันตกมากขึ้น ส่งผลให้กลับมาสนใจการประกวดความงามกันมากขึ้น และในปี พ.ศ. 2507 นี้ ทางบริษัท มิส ยูนิเวอร์ส ได้ส่งมิสเตอร์ ลี (เจิม ภูมิจิตร, ผู้สัมภาษณ์) เข้ามาติดต่อ ผู้อำนวยการส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย คือ พลโท เฉลิมชัย จารุวัตร ให้จัดหาสาวไทยที่สวยงามที่สุดในนามของ มิส ไทยแลนด์ หรือนางสาวไทย เข้าร่วมประกวด มิส ยูนิเวอร์ส ที่สหรัฐอเมริกาอย่างเป็นทางการเป็นครั้งแรก ซึ่งในครั้งนั้น พล.อ.ประภาส จารุเสถียร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานจัดงานประกวดนางสาวไทย และ พล.อ.กฤษณ์ สีวะรา เป็นผู้อำนวยการกองประกวด วัตถุประสงค์ในการจัดประกวดครั้งนี้ นอกจากต้องการหาตัวแทนสาวไทยไปประกวด มิส ยูนิเวอร์ส แล้ว ยังเป็นการประชาสัมพันธ์ชื่อเสียงของประเทศไทยอีกทางหนึ่ง

ภาพลักษณ์นางสาวไทยยุคคู่จักรวาล ในทัศนะผู้เกี่ยวข้องและนางสาวไทย

จากการสัมภาษณ์นางสาวไทยรวม 9 ท่าน รองอันดับหนึ่ง 3 ท่าน และผู้เกี่ยวข้องในวงการนางสาวไทยอีก 6 ท่าน (รายละเอียดในระเบียบวิธีวิจัย) สามารถประเมินภาพลักษณ์ของนางสาวไทยยุคนี้ โดยรวมได้ว่า ผู้เป็นนางสาวไทย หมายถึง ความมีเกียรติ เกียรติ มีคุณค่า ยิ่งใหญ่ เพราะเป็นสุดยอดตำแหน่งความงามของสตรี เป็นผู้ที่ช่วยเหลืองานกุศลโดยไม่ได้รับผลตอบแทน มีความสวยงามเด่นพร้อม ประวัติดีและความประพฤติดี เป็นกุลสตรีไทย

ภาพลักษณ์นางสาวไทยยุคสู่จักรวาลผ่านสื่อมวลชน

เมื่อได้สัมภาษณ์นักข่าวหนังสือพิมพ์ 4 ท่าน ต่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า นางสาวไทยยุคนี้ ต้องมีความสวยงามพร้อมและเด่นในรูปร่างเป็นสำคัญ เป็นสตรีที่สูงส่งมีคุณค่าเทียบพร้อมทั้งความงาม ตระกูลดี ความรู้ดี สมควรยกย่องให้เกียรติ เป็นบุคคลมีชื่อเสียง ได้รับความสนใจจากมหาชนทั่วไป

ในการวิเคราะห์เนื้อหาจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐที่ได้นำเสนอข่าวเกี่ยวกับนางสาวไทยในยุคนี้ ภาพที่ออกมาค่อนข้างสะท้อนตามที่นักข่าวมีต่อภาพลักษณ์นางสาวไทย กล่าวคือ มีการยกย่องให้เกียรติตามสมควร พิจารณาจากเนื้อหาข่าวที่เสนอในเรื่องราวของความสวยงาม ใบหน้าและรูปร่าง กล่าวถึงประวัติในแง่ดีเป็นส่วนใหญ่ (ผู้เป็นรองนางสาวไทย อาจได้รับการเสนอข่าวในแง่ลบมากกว่า เช่น ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ.2507 หน้า 1 กล่าวถึงรองนางสาวไทยผู้หนึ่งในข่าวล่าวาไรเรื่องชู้สาว) แต่นางสาวไทยก็ยังคงถูกวิพากษ์วิจารณ์แง่มุมต่าง ๆ อยู่เป็นประจำ โดยมักเน้นเรื่อง ความสวยงามและเรื่องคู่ครอง ซึ่งรายละเอียดมีอยู่ในหัวข้อ "สื่อมวลชนสร้างภาพลักษณ์นางสาวไทยอย่างไร" นอกจากนี้คอลัมน์บทความวิจารณ์ เขียนถึงการประกวดนางสาวไทยเปรียบเทียบกับ "การแข่งขันม้า" ให้ตัวนางสาวไทยเป็นม้าแข่ง ซึ่งการเขียนหาเรื่องนี้มาโดยต่อเนื่องตลอดยุคสู่จักรวาล สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นถึงภาพลักษณ์ของสตรี ที่แม้จะดูเหมือนได้รับการยกย่องให้เกียรติ แต่เมื่อต้องมาประชันประกวดความงามกัน ก็ไม่ต่างอะไรกับการแข่งขันม้า ที่สัตว์โลกถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือแห่งความบันเทิงของมนุษย์ ยิ่งไปกว่านั้น จากบทความอื่น ๆ และจดหมายจากผู้อ่านเป็นจำนวนมากไม่ใช้น้อย ที่ค่อนข้างเหยียดค่าของการประกวดความงาม เช่น จากคอลัมน์ของสีสด หน้า 3 ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ.2510 มีผู้อ่านเขียนว่า "การประกวดนางงาม เป็นวิวัฒนาการมาจากการประมูลซื้อชายทาสในสมัยโบราณ จริงหรือไม่..." ไทยรัฐ วันที่ 29 พฤศจิกายน 2511 หน้า 5 โภทิพย์ได้พูดถึงนางงามไทยโดยเปรียบเทียบกับพาร์ทเนอร์ คือ มีเงินก็ซื้อได้ และไทยรัฐ ฉบับวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ.2511 หน้า 3 คอลัมน์ของสีสด มีผู้อ่านเสนอว่า ขอแรงนางสาวไทยและรองเปิดบริการ "นวดการกุศล" เพื่อเก็บเงินสร้างโรงเรียน

จากเนื้อหาที่คัดลอกนำเสนอ เป็นส่วนหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าภาพลักษณ์ของนางสาวไทย ที่สะท้อนผ่านสื่อมวลชน ก็ยังคงมีภาพลบปะปนอยู่ เห็นชัดเจนขึ้นเรื่อย ๆ ในยุคหลัง จากปี พ.ศ.2507 ที่คุณอภัสรา หงสกุล เป็นนางสาวไทย

สำหรับภาพถ่ายของนางสาวไทยที่นำเสนอผ่านทางหนังสือพิมพ์โดยมาก มักเป็นภาพที่สวยงาม จับมุมภาพที่ดี ไม่ดูบีบ่าเกลียดหรือคลกขบชั้น แต่ถ้าเป็นภาพรวมของผู้เข้าประกวดนางสาวไทย ยังมีภาพเน้นถ่ายเฉพาะขาช่วงบน, ช่วงก้น และถ่ายหน้าอก ปะปนอยู่ เสมอในการประกวดแต่ละปี

พอสรุปได้ว่า ภาพลักษณ์นางสาวไทยยุคจักรวาล เริ่มเป็นภาพที่หลากหลาย มีทั้งดีและไม่ดี ก็ทิ้งระหว่างภาพสัตรีโลกสวยและผู้หญิงยุคใหม่ ซึ่งภายหลังยังไม่เด่นชัดนัก ตำแหน่งนางสาวไทยดูเหมือนไม่สามารถคุ้มครองผู้ดำรงตำแหน่งให้ปราศจากเสียงวิพากษ์วิจารณ์ใด ๆ ได้เลย แต่สื่อมวลชนก็ให้ความสนใจมาก พิจารณาจากปริมาณข่าวที่นำเสนอในช่วงเวลาที่ศึกษามีเป็นจำนวนมาก และติดตามข่าวนางสาวไทยมานานำเสนออย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ช่วงก่อนการประกวด จนถึงวันตัดสินไปตลอดช่วงที่ดำรงตำแหน่ง และแม้นางสาวไทยจะพ้นตำแหน่งไปแล้ว ก็ยังคงกล่าวถึงอยู่บ้างมิได้ขาดหายไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่นางสาวไทยผู้นั้นปฏิบัติหลังพ้นตำแหน่ง ถ้ายังอยู่ในสังคมก็ได้รับการเขียนถึง โดยมากแล้ว นางสาวไทยในยุคนี้มักมีลักษณะเป็น คมมีชื่อเสียง (Big Name) เป็นส่วนใหญ่เนื่องจากจะมีชื่อเสียงโด่งดังเด่นชัด เฉพาะในช่วงที่ได้รับตำแหน่งและปฏิบัติภารกิจอยู่ ส่วนในเวลาต่อมาจะไม่เด่นดังเช่นเดิม มีนางสาวไทยท่านเดียวที่จัดว่าเป็นวีรสตรี หรือผู้ยิ่งใหญ่ (Big Man) ของชาวไทย เนื่องจากได้รับการนำเสนอข่าวคราวอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ มีความเด่นดังอยู่ตลอด เธอผู้นี้ได้แก่ คุณอภัสรา หงสกุล นางสาวไทย ปี พ.ศ. 2507 ซึ่งอาจเป็นเพราะเธอเป็นคนแรกที่สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศ โดยการที่รับตำแหน่งนางสาวจักรวาล โดยรายละเอียดจะแสดงในบทที่ 5

ภาพลักษณ์นางสาวไทยยุคงานธุรกิจ (พ.ศ.2527-2531)

หลังจากการประกวดนางสาวไทยใน พ.ศ.2515 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของยุคจักรวาล ได้ผ่านพ้นไป สภาสังคมของประเทศไทยไม่เอื้ออำนวยให้จัดการประกวดนางสาวไทย พร้อมกับ

มีกระแสเสียงคัดค้านการประกวดภายหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 ท้าทั้งการประกวดนางสาวไทยมาเป็นเวลา 11 ปีเต็ม จนถึงปี พ.ศ. 2527 นายชาติเชื้อ วรรณสูตร ประธานกรรมการสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 7 สี และเป็นนายกสมาคมนักเรียนเก่าวชิราวุธ ได้ทำสัญญากับบริษัท มิส ยูนิเวอร์ส โดยให้ฝ่ายไทยจะต้องจัดการคัดเลือกนางงามไปประกวดมิส ยูนิเวอร์ส ซึ่งมีสาระสำคัญของพันธะสัญญาที่มีเพียงเท่านี้ ดังนั้นทางช่อง 7 สี จึงได้ร่วมมือกับหน่วยธุรกิจการค้า จัดการประกวดนางสาวไทยขึ้นมา เพื่อหาสาวงามจัดส่งไปประกวด มิส ยูนิเวอร์ส โดยทางช่อง 7 สี เป็นสื่อมวลชนอยู่แล้ว ย่อมมีโอกาสจะแพร่กระจายข่าวสารการประกวดได้ดีกว่าผู้จัดที่ไม่มีสื่ออยู่ในมือ บริษัทเอกชนจึงเริ่มเข้ามาสนับสนุน เพื่อผลประโยชน์ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์สินค้าของคน การประกวดนางสาวไทยยุคนี้ ได้ดำเนินต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2533)

ภาพลักษณ์นางสาวไทยยุคงานธุรกิจในทัศนะผู้เกี่ยวข้องและนางสาวไทย

จากการสัมภาษณ์กลุ่มเดิม ทั้งหมดต่างให้คำตอบในทางเดียวกันว่า นางสาวไทยยุคนี้ มีความดั่งเด่นน้อยกว่าในยุคก่อน ผู้คนให้ความสนใจน้อยลง ผู้ที่เป็นนางสาวไทยมีความสวยงามพอสมควรไม่งามโดดเด่นเช่นยุคก่อน แต่กลับมีบุคลิกภาพที่ดี มีการศึกษา ไหวพริบดี มีมันสมองกล้าแสดงออก สรุปภาพได้ว่าเป็นผู้หญิงที่สวยและมีความสามารถ ภาพเช่นนี้เริ่มชัดเจนเรื่อย ๆ จนมาถึงปีที่คุณณรงค์เกียรติ นาคศิริถูกยก เป็นนางสาวไทยและมิส ยูนิเวอร์ส ภาพลักษณ์นางสาวไทยที่ทั้งสวยและมีความสามารถ ดูเหมือนเป็นที่ประจักษ์แก่สายตาของประชาชนทั่วไป

ภาพลักษณ์นางสาวไทยยุคงานธุรกิจในสายตาสื่อมวลชน

นักข่าวกลุ่มเดิมทั้ง 4 ท่าน ได้ให้ทัศนะต่อนางสาวไทยยุคนี้ โดยสอดคล้องกันว่านางสาวไทยสมัยนี้ได้พัฒนาให้มีความกล้าแสดงออก มีบุคลิกภาพและบทบาทในสังคมมากขึ้น ส่วนความสวยงามมีพอสมควรแต่ไม่ใช่สิ่งที่สำคัญที่สุด ความโด่งดังมีชื่อเสียงนางสาวไทยยุคนี้โดยรวมแล้ว จะลดน้อยลงกว่ายุคก่อน ๆ จะเห็นได้ว่าแนวคิดของนักข่าวในการมองภาพลักษณ์นางสาวไทยยุคงานธุรกิจ เป็นทัศนะที่ตรงกับกลุ่มนางสาวไทยและผู้เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข่าวสารทางสื่อมวลชนที่น่าสนใจเสนอเรื่องราวนางสาวไทยยุคนี้ เมื่อพิจารณาเฉพาะในแง่ปริมาณแล้ว พบว่า มีการเสนอข่าวเป็นจำนวนน้อยกว่า เมื่อเทียบกับยุคสู่จักรวาลในอัตราส่วนประมาณ 1 : 2 โดยเฉพาะปีแรกเริ่มของการประกวดในยุคนางสาวไทยก็คือ ปี พ.ศ.2527 (คุณสาวีณี ปะการะนัง เป็นนางสาวไทย) หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้สะท้อนให้เห็นถึงความเจ็บปวดในการประกวด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

"...ขนาดชาอ่อน ประกวดนางงาม คนยังโหม่งโหม่งนับหัวได้... นำเปลี่ยนผู้ว่าการการท่องเที่ยว..." (ไทยรัฐ, 5 เมษายน พ.ศ.2527 : 4)

คอลัมน์ สัมภาษณ์ข่าวหัวเขี้ยว ของไทยรัฐ (8 เมษายน พ.ศ.2527 : 1) กล่าวถึงว่า งานนี้ไม่เข้าเป้า คิดว่าสาวงามจะกวาดคือนคนใบเทียวพทยา แต่ผิดคาด คนคูน้อยมาก "...นอกจากพี่เลี้ยงและนายทุนที่ส่งสาวงามเข้าประกวดแล้ว ก็เห็นมีแต่นักข่าวกับบ๋อยโรงแรมเท่านั้น ที่คอยชะเง้อดูนางงาม เพราะคิดว่าจะอยู่เปล่า ๆ..."

จากไทยรัฐ ฉบับประจำวันที 9 เมษายน พ.ศ.2527 หน้า 5 "ซุม" ในคอลัมน์ "เหะเหพาที" ได้เขียนบทความพาดหัวข่าว "หาไมคนไม่สนใจ นางสาวไทย" ผู้เขียนบอกว่าถึงคนจะ ไม่ตื่นเต้นกับการประกวด แต่กัติดตามคูดอยู่และได้วิเคราะห์ถึงสาเหตุที่คนไม่สนใจ เพราะ

1. ไม่ได้จัดประกวดมาเป็นเวลานานถึง 13 ปีเต็ม
2. คณะผู้จัดงาน จัดงานผิดฤดูกาล (โดยปกติจัดฤดูหนาว)
3. จัดผิดสถานที่ (ควรจัดในกรุงเทพฯ เพราะกรุงเทพฯ คือประเทศไทย)
4. ค่าผ่านประตูราคาสูงเกินไป
5. รลนิยมเปลี่ยนไปของสังคมไทย

นอกจากหนังสือพิมพ์จะวิจารณ์ว่าการประกวดในปีนั้นไม่คึกคักแล้ว ยังนำเสนอเนื้อหาในเชิงลบต่อการประกวด และผู้เข้าประกวดนางสาวไทย พิจารณาจากคอลัมน์ "มังกร 5 เล็บ" (ไทยรัฐ 4 เมษายน 2527 : 3) พาดหัวว่า "สวัสดิ์ สาวตรอบ" สรุปความได้ว่า สตรีที่เข้าประกวดแต่ละท่าน ไม่ตื่นเต้นหือหาวเหมือนสมัย อากัสร่า อกันตรี อรัญญา เพราะคนสวย

มีมาก แต่เป็นคนมีตระกูล มีเงิน จึงไม่มาประกวด ส่วนข้างเผือกหรือกล้วยไม้ป่าสวยงามน้อย เพราะคนที่สวยจริง ๆ ไปหึงคู้กันหมดแล้ว (ไปเป็นหมอนาค) การประกวดนางสาวไทยเป็นธุรกิจของกลุ่มเดียว คือพวกร้านเสริมสวย ซึ่งจะได้ชื่อเสียงเมื่อเด็กของตนได้ตำแหน่ง สำหรับนางงามตกขอบ มีทางเลือกก็คือ เล่นหนังปี เดินแฟชั่น เป็นเมียเก็บ เป็นนางทางโทรทัศน์ หรือเป็นหมอนาค

ข้อความเหล่านี้ แม้จะมีได้ค้ำนี้ วิเคราะห์ถึงผู้เป็นนางสาวไทยโดยตรง แต่เมื่อพิจารณา ลึกลงไปแล้ว เป็นการเขียนเชิงลบถึงการประกวดนางสาวไทยในภาพรวม ซึ่งนางสาวไทยก็จะต้องผ่านเวทีนี้ จึงนับว่าเป็นการกระทบกระเทือนภาพลักษณ์นางสาวไทยโดยอ้อม

คอลัมน์ "ตีแสบหน้า" เบลว สีเงิน (ไทยรัฐ, 11 เมษายน 2527 : 5) ได้เขียนถึง การประกวดปี 2527 ว่าเป็นบทพิสูจน์ความจริงในความต้องการของประชาชนชาวไทยสมัยนี้ว่า "...การประกวดนางสาวไทยยุคนี้ สมัยนี้ แทบไม่มีคุณค่า ในสายตาของชาวบ้านสักเท่าไรนัก..." เนื่องจากคุณค่าของสตรีมีข้ออยู่ที่รูปร่างทางกายและใบหน้า แต่ผู้เขียนก็ได้ถึงกับคัดค้านการ ประกวดความงามในบ้านเรา เพราะสภาพสังคมไทยยังเอื้ออำนวยอยู่บ้าง

ในปีต่อมา การประกวดนางงามเริ่มคึกคักขึ้นเรื่อย ๆ แต่ภาพลักษณ์ที่ออกมาได้เบี่ยงเบนออกไปจากเดิม กล่าวคือ เริ่มมองการประกวดนางสาวไทยและผู้เข้าประกวดรวมทั้งตัวนางสาวไทยด้วย ว่าใส่ชุดว่ายน้ำหรือล่อแหลม ดังนั้น ภาพลักษณ์ของนางสาวไทยที่เปลี่ยนไปนี้ เริ่มเป็นแนวทางลบคือ ลดคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นนางสาวไทยลง เช่น "...ผู้สมัครแทบเปลือยอก...ผ้าบางกระชับทุกส่วนสัด..." (ไทยรัฐ, 28 เมษายน 2528 : 1)

เรื่องความล่อแหลมของชุดว่ายน้ำนี้ ยังมีการสัมภาษณ์ต่อท่านรัฐมนตรีมหาดไทย พลเอก สิทธิ จิรโรจน์) ซึ่งได้กล่าวว่า "บีบีไม่บีบี อยู่ที่ความรู้สึก" (ไทยรัฐ, 30 เมษายน 2528 : 1)

ถึงปี พ.ศ. 2529 มีการนำเสนอข่าวประกวดนางสาวไทยมากขึ้น โดยเฉพาะช่วงก่อนประกวดและตัดสิน นางสาวไทยในปีนั้น คุณทวีพร คลังพลอย ถูกวิจารณ์เป็นพิเศษ ส่วนภาพรวมของการประกวดไม่มีอะไรเป็นพิเศษ นอกจากนี้แล้ว ปี 2529-2531 ภาพลักษณ์ของข่าวที่เสนอ เริ่มกล่าวขำขึง "ค่าย" ที่ส่งนางงามเข้าประกวดนางสาวไทย เช่นภาพข่าวในไทยรัฐ (15 มีนาคม 2530 : 1) เป็นภาพผู้เข้าประกวดอีก 3 คน และพาดหัวว่า "คอกป่าซูลี" และยังมีกรใช้คำว่า

"ทีมเล่าเปิด", "เปิดตำนานงานคอกเดียวกัน" กล่าวถึงผู้เข้าประกวดนางสาวไทย (ไทยรัฐ, 28 มีนาคม 2529 : 1)

นอกจากนี้แล้ว ข่าวการ "เล่นพวก" และ "ตัวเก็งจากเมืองนอก" มีประปราย ไม่มีข่าวใดที่ถุกวิจารณ์เป็นพิเศษ และไม่มีการวิจารณ์เชิงลบมากเหมือนช่วงปี 2527-2528

สรุปภาพลักษณ์นางสาวไทยยุคงานธุรกิจมีความหลากหลายมาก ยังคงรวมภาพสัตรีโลกสาวแสนสวย และผู้หญิงยุคใหม่เช่นเดิม แต่ภาพหลังชัดเจนนี้อาจบ้าง ความมีชื่อเสียงของการประกวดจะโดดเด่นกว่าผู้เข้าประกวดหรือนางสาวไทย การประกวดนางสาวไทยยุคนี้ถูกมองเชิงธุรกิจและไม่นำเลื่อมใสเท่าสมัยก่อน ภาพลักษณ์ที่ผู้อื่นคิดว่านางสาวไทยมีความรู้ความสามารถยังไม่ถูกสะท้อนมาให้เห็นชัด แม้แต่ในยุคของคุณภรณ์ทิพย์ช่วงแรก (1 เดือน) ที่ได้รับตำแหน่งและผู้คนไม่ตื่นตื่นกับนางสาวไทยมากดังยุคก่อน และความมีชื่อเสียงของนางสาวไทยยุคนี้ ยังคงเป็นในลักษณะคนเด่นคนดัง (Big Name) เช่นเคย เนื่องจากในช่วงเวลาที่ผ่านมามีภายหลังมันเป็นที่ตำแหน่งนางสาวไทยทุกคน ยังไม่มีใครปรากฏความสามารถเด่นชัดและครองใจมวลชนเป็นเวลาต่อเนื่องและสม่ำเสมอ แม้แต่กรณีของคุณภรณ์ทิพย์ ยังเป็นภาพลักษณ์ของคนดังเท่านั้น ซึ่งมีรายละเอียดในบทที่ 6

4.3 สื่อมวลชนสร้างภาพลักษณ์นางสาวไทยอย่างไร

จากเนื้อหาทั้งหมดในข้างต้น ได้แสดงให้เห็นว่าสื่อมวลชนมีส่วนร่วมในการสร้างภาพลักษณ์นางสาวไทย เนื่องจากเป็นบทบาทหนึ่งที่สื่อมวลชนต้องทำตามหน้าที่ในการถ่ายทอดสาระไปยังมหาชน ในการวิจัยครั้งนี้ ต้องการศึกษาย่างเจาะลึกถึงไปถึงวิธีการขั้นตอนต่าง ๆ ของปฏิบัติการสื่อมวลชน ในการสร้างภาพนางสาวไทย ช่วงเวลา พ.ศ.2507-2531 ซึ่งสื่อมวลชนได้สร้างภาพนางสาวไทย โดย "การเก็บข้อมูล" แล้วมี "การนำเสนอข้อมูล" ที่ได้มานั้นไปยังมวลชนต่อไป สำหรับรายละเอียดของขั้นตอนต่าง ๆ มีดังนี้

ก. การเก็บข้อมูล

ในการทํางานของนักหนังสือพิมพ์ ย่อมจะต้องมีข้อมูล หรือเรื่องราวของข่าวที่จะนำเสนอต่อผู้อ่าน วิธีการที่จะให้ได้มาซึ่งข้อมูลเหล่านั้น ถ้ามองเพียงผิวเผิน ก็คงมีวิธีการเดียว คือสื่อมวลชนต้องหาข่าวด้วยตนเอง แต่ในความเป็นจริงแล้ว จากการสัมภาษณ์นักหนังสือพิมพ์ ทำให้พบว่ามีความเป็นไปได้หลายรูปแบบที่นักข่าวมีเรื่องมาเสนอผู้อ่านได้ผู้วิจัยพอสรุปและแบ่งแยกวิธีการเก็บข้อมูลของนักข่าวได้ 2 ลักษณะใหญ่ ดังนี้

1. การเก็บข้อมูลโดยมีผู้อื่นนำมาให้

ข่าวนางสาวไทยเป็นเรื่องราวที่เบาสมอง และเป็นที่สนใจของคนทั่วไปอยู่แล้ว ดังนั้นไม่ว่าเรื่องราวอะไรก็ตามที่เกี่ยวข้องกับการประกวด ผู้เข้าประกวดและ ผู้เป็นนางสาวไทยดูเหมือนจะมีคนคอยจับตามอง และนำมาเล่าสู่กันฟังเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มิผลประโยชน์เกี่ยวข้องด้วยแล้ว จะมีความคึกคักเป็นพิเศษ และสื่อมวลชนโดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ต้องทำหน้าที่เป็นผู้แสวงหาข่าวเรื่องนี้ และยังเป็นฝ่ายที่มีคนมาเสนอข่าวให้ถึงตัวโดยไม่ต้องไปหาที่ใด ในส่วนนี้พอจะแบ่งออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ได้มากพอสมควร

- กลุ่มผู้ส่ง เข้าประกวด และพี่เลี้ยง กลุ่มนี้จะคอยเสนอข่าวของผู้เข้าประกวดที่ตนส่ง และไม่ได้ส่ง ในแง่มุมต่าง ๆ นางงามที่ตนจัดส่งก็จะเสนอความเคลื่อนไหวในแง่ที่ดี โดยเฉพาะในช่วงก่อนการตัดสินนั้น บางรายพยายามเสนอข่าวโจมตีคู่แข่งของตนด้วย กลุ่มพี่เลี้ยง และผู้จัดส่งจะคอยบอข่าวให้นักหนังสือพิมพ์อย่างสม่ำเสมอ ถ้าในกรณีที่นางงามของตนได้รับตำแหน่ง ลักษณะข่าวที่มาจากคนกลุ่มนี้ได้แก่ เนื้อหาเชิงบวกต่อนางงามฝ่ายคนหรือการเสนอภาพข่าวเพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าบริษัทที่จัดส่งนางงามผู้นั้น เช่น งานเลี้ยงแสดงความยินดีต่อนางสาวไทยที่ตนจัดส่งประกวด หรือการเยี่ยมชมกิจการ-สินค้าของสปอนเซอร์ เป็นต้น

กลุ่มพี่เลี้ยงและผู้จัดส่ง เริ่มมีบทบาทตั้งแต่ยุคสู่จักรวาลแล้ว โดยในยุค
นั้น ปีแรก ๆ บิคา มารดาของนางสาวไทยเป็นผู้ให้ข่าวแก่สื่อมวลชนเอง ปีต่อมาเริ่มเป็นบทบาท
ของ "พี่เลี้ยง" มีอาชีพมากขึ้น โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่เห็นได้ชัด และบทบาทสปอนเซอร์ก็เ
เคียงคู่กับพี่เลี้ยงอย่างเห็นได้ชัด ยิ่งนางสาวไทยผู้ที่มีความโด่งดังมากเท่าไร ผลประโยชน์ก็ยิ่ง
มากตามและบทบาทของพี่เลี้ยง หรือ "ผู้จัดการผลประโยชน์" ในการให้ข่าวนักหนังสือพิมพ์ก็มี
มากขึ้นเป็นลำดับ

พฤติกรรมการให้ข่าวแก่นักหนังสือพิมพ์ จะขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ส่วนตัว
ระหว่างนักข่าวและพี่เลี้ยงหรือสปอนเซอร์ ถ้าสนิทมากก็มีการฝากข่าวได้ ยังไม่สนิทอาจใช้วิธี
การสร้างข่าว เช่น การไปเยี่ยมหมักข่าวที่โรงพิมพ์เพื่อแนะนำนางงาม เป็นต้น

- กองประกวดนางสาวไทย ตามปกติแล้ว ในช่วงระหว่างการจัดประกวด
นางสาวไทยนั้น กองประกวดมีหน้าที่จะต้องรายงานความเคลื่อนไหวของการจัดงานและมีข้อมูล
ประวัติของผู้เข้าประกวดนางสาวไทยทุกคน เพื่อจัดส่งให้สื่อมวลชนทำการเผยแพร่ต่อประชาชน
เมื่อจบสิ้นการประกวดแล้ว กองประกวดนางสาวไทย (สมาคมวชิราวุธฯ) ก็จะลดบทบาทใน
การเสนอข่าวลง แล้วเป็นหน้าที่ของสื่อมวลชนที่จะต้องติดตามข่าวเอง

กองประกวดมักให้ข่าวต่อสื่อมวลชนอย่างเป็นกลาง ไม่ว่าผู้เข้าประกวด
คนไหนจะเป็นใคร เพราะ เป็นผู้จัดงานที่จะต้องคงความเที่ยงธรรม ไม่มีความลำเอียงต่อผู้ใดเป็น
พิเศษ

- นางสาวไทย โดยมากผู้ครองตำแหน่งนางสาวไทยจะไม่มีใครมีบทบาท
ในการให้ข้อมูลเรื่องราวของตนเองโดยเป็นฝ่ายริเริ่มก่อน เพราะ เป็นการไม่สมควรและมีพี่
เลี้ยงทำหน้าที่อยู่แล้ว นอกจากนี้ นักข่าวมักจะมาติดต่อขอสัมภาษณ์ก่อน แต่ก็ยังมีหลายกรณีที่ผู้
เป็นนางสาวไทยต้องให้ข่าวต่อสื่อมวลชนก่อน เช่น กรณีข่าวลือที่ให้เธอเสียหาย นางสาวไทย
อาจารย์ศุภลักษณ์ หรือไปพบนักข่าวเพื่อแก้ไขความเข้าใจผิด หรือในกรณีที่ต้องการประชาสัมพันธ์
ตนเอง เมื่อข่าวเกี่ยวกับเธอได้จางหายไประยะหนึ่ง อาจต้องบอกนักข่าวว่า ขณะนี้กำลังทำ
อะไรอยู่ เพื่อให้มีข่าวถึงเธอบ้างโดยไม่เจ็บหายไบบ

- ฝ่ายตรงข้าม การแข่งขันย่อมมีผู้เข้าร่วมหลายคนที่ต้องการช่วงชิงตำแหน่งหรือรางวัลในการแข่งขันครั้งนี้ การประกวดความงามก็เช่นกัน จัดว่าเป็นการแข่งขันชนิดหนึ่ง โดยผู้เข้าประกวดทุกคนจะเป็นคู่แข่งซึ่งกันและกัน เพราะต่างก็ต้องการตำแหน่งนางสาวไทยมากที่สุด ซึ่งมีผู้ครองได้เพียงคนเดียว จากการสัมภาษณ์นักข่าว พบว่าในช่วงระยะเวลาการประกวดนางสาวไทย ฝ่ายตรงข้ามหรือคู่แข่งจะเป็นผู้ที่นำข่าวมาเสนอต่อสื่อมวลชนมากที่สุด โดยเฉพาะมักเป็นประวัติไม่ดีของผู้เข้าประกวดบางคน ฝ่ายตรงข้ามอาจเป็นตัวแทนนางงามเอง หรือพี่เลี้ยงของนางงามผู้นั้นเป็นฝ่ายเสนอข่าว นักข่าวกล่าวว่า การกระทำเช่นนี้ถือว่าเป็นการช่วยเหลือคณะกรรมการในการพิจารณาประวัติผู้เข้าประกวดและที่สำคัญยังช่วยเบี่ยงเบนความสนใจกับนักข่าวด้วย เนื่องจากผู้เข้าประกวดด้วยกัน ย่อมมีโอกาสใกล้ชิดร่วมทำกิจกรรมกับผู้ที่ตกเป็นข่าวได้มากกว่า สำหรับความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวประเภทนี้ เป็นสิ่งที่นักข่าวจะต้องตรวจสอบข้อมูลก่อนจึงสามารถนำไปเผยแพร่ได้

- ผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ผู้มีผลประโยชน์อื่น ๆ ในการประกวดและนางสาวไทย อาจเป็นเพื่อนนักข่าวด้วยกันที่โทร. มาแล้ว หรือมาพูดคุยถึงข่าวที่ตนเองได้รับมาเพื่อแลกเปลี่ยนกัน

ฝ่ายประชาสัมพันธ์ขององค์กรหรือเทศบาลต่าง ๆ สามารถเป็นผู้ให้ข่าวหรือแจกข่าวเกี่ยวกับนางสาวไทยได้ ในกรณีที่เธอไปปรากฏตัวในงานหรือไปเยี่ยมสถานที่นั้น กลุ่มผู้เกี่ยวข้องก็เป็นอีกแหล่งหนึ่งที่เสนอข่าวของการประกวดและนางสาวไทย ต่อสื่อมวลชนเพื่อผลประโยชน์บางประการนั่นเอง

2. สื่อมวลชนเก็บข้อมูลเอง

โดยมากแล้ว นักข่าวพอใจที่จะหาข้อมูลด้วยตนเอง เนื่องจากเป็นสิ่งที่เที่ยงตรง แน่หนากว่า และสามารถเจาะลึกในประเด็นที่ตนต้องการได้ นักหนังสือพิมพ์เก็บข้อมูลด้วยตนเองได้ 2 ลักษณะ คือ การสัมภาษณ์ และสังเกตการณ์ :-

- การสัมภาษณ์ เป็นสิ่งที่นักข่าวใช้มากที่สุด เพราะสะดวกรวดเร็ว และได้ใจความตามความต้องการ เรื่องราวของการประกวดและนางสาวไทยสื่อมวลชนสามารถตั้งประเด็น แล้วทำการพูดคุยกับ กองประกวด นางงาม ผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ตลอดจนการสอบถามทัศนคติของประชาชนที่มีต่อเรื่องราวต่าง ๆ ได้ การสัมภาษณ์นางสาวไทยเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องกระทำในทุกปี ไม่ว่าจะสัมภาษณ์ความรู้สึกของผู้เข้าประกวดตัวเองก่อนวันตัดสิน หรือการสัมภาษณ์นางสาวไทยถึงความรู้สึกเมื่อได้รับตำแหน่งไปจนถึง เมื่อวันพ้นตำแหน่ง และการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ผู้เป็นวิธีการที่น่าเชื่อถือมากเป็นพิเศษ เพราะเป็นคำพูดจากปากของผู้ให้สัมภาษณ์โดยตรง การเลือกประเด็นและความสัมภาษณ์เป็นความต้องการและความสามารถพิเศษของนักข่าวแต่ละคน ซึ่งจะกระทบกระเทือนไปยังภาพลักษณ์ของผู้สัมภาษณ์ด้วย นักข่าวแต่ละคนย่อมมีกลวิธีในการสัมภาษณ์ประจำตัว เพื่อเจาะลึกเรื่องราวให้ได้ข้อมูลที่พิเศษกว่าใคร แปลกและน่าสนใจที่สุด บางคนอาจใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวเพื่อให้ได้ข้อมูลลึก ๆ ที่เป็นเรื่องส่วนตัวของนางสาวไทย ซึ่งอาจสัมภาษณ์จากตัวเธอเองหรือคนใกล้ชิดก็ได้ โดยรายละเอียดจะอยู่ในส่วนของเนื้อหาในหัวข้อการนำเสนอข้อมูลต่อไป

- การสังเกตการณ์ ในกรณีที่นักข่าวต้องการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดของปรากฏการณ์ที่ต้องการนำไปเขียนรายงานต่อผู้อ่านนั้น การสังเกตการณ์และจดบันทึกเป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุด การสัมภาษณ์เป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งเท่านั้นที่จะทำให้นักข่าวนั้นสมบูรณ์ การสังเกตการณ์หมายถึง การที่สื่อมวลชนได้เข้าไปมีส่วนร่วม หรือเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์นั้น ๆ แล้วบันทึกเหตุการณ์-ภาพต่าง ๆ มารายงาน การประกวดนางสาวไทยเป็นกิจกรรมที่นักข่าวให้ความสนใจเข้าไปทำข่าวมากเป็นพิเศษ พิจารณาจากการสัมภาษณ์สื่อมวลชนและข่าวทางหนังสือพิมพ์ที่เสนอนักข่าวสนใจไปร่วมทำข่าวในกิจกรรมต่าง ๆ ของการประกวดนางสาวไทยเป็นจำนวนมากเป็นประจำทุกปี นักข่าวเป็นผู้สังเกตการณ์ในเรื่องประกวดนางสาวไทยโดยตรงเริ่มตั้งแต่วันซ้อมเดิน คัดเลือกผู้เข้ารอบไปจนถึงวันตัดสิน เพื่อเก็บข้อมูลที่ได้มากที่สุด เรื่องราวที่ได้มาจากการสังเกตการณ์นี้เช่น

- ใครเป็นจุดเด่นในการประกวด (ตัวเก็ง)
- มีเหตุการณ์อะไรแปลกหรือน่าสนใจ เช่น นางงามเป็นลม, ผู้เข้าประกวดถูกรองเท้ากัดเกินไม่ไหวต้องถอดรองเท้าเดิน ฯลฯ

- ความสนใจของประชาชนที่เข้าชม
- ภาพเหตุการณ์หรือผู้เข้าประกวด, นางสาวไทย
- ประวัติของผู้เข้าประกวดที่น่าสนใจ, ประวัตินางสาวไทย

เมื่อนางสาวไทยได้รับตำแหน่ง และดำรงตำแหน่งอยู่ตลอด 1 ปี สื่อมวลชนก็ยังคอยสังเกตการณ์อยู่ตามแต่โอกาส บางครั้งอาจตั้งใจหรือโดยบังเอิญไปพบเห็นเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับนางสาวไทยผู้นั้น แล้วนำมาเผยแพร่ต่อมวลชน การสังเกตการณ์มักเป็นสิ่งที่นักข่าวได้เตรียมตัวไว้แล้วเป็นส่วนมาก นอกจากนี้ในบางครั้งโอกาสดี ได้พบเหตุการณ์ที่น่าสนใจโดยบังเอิญซึ่งมีเป็นส่วนน้อยกว่า

ข. การนำเสนอข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหาจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในช่วงปี พ.ศ. 2507-2531 โดยอ่านหนังสือพิมพ์ดังกล่าวในช่วงเวลา 2 เดือน ที่คาบเกี่ยวกันในการประกวดของแต่ละปี รวมหนังสือพิมพ์ที่วิเคราะห์เพื่อค้นหาข่าวที่เกี่ยวข้องกับนางสาวไทย เป็นจำนวน 794 ฉบับ

การวิเคราะห์ในส่วนของ การนำเสนอข้อมูลมี 2 ลักษณะ คือ รูปแบบ และ เนื้อหาอันประกอบกันเป็น "ข้อมูล" เรื่องราวของนางสาวไทยในแต่ละครั้ง และอีกประเด็นที่น่าสนใจคือ "ความต่อเนื่อง" ของเนื้อหา ซึ่งมีรายละเอียดตามที่ขอที่จะนำเสนอต่อไปนี้

รูปแบบ

เนื้อหาข่าวสารเรื่องนางสาวไทย ได้รับการนำเสนอในหลายรูปแบบ และดูเหมือนว่าสามารถนำเสนอได้ทุกวิธีการเท่าที่จะมีอยู่ในข่าวหนังสือพิมพ์ ตามแต่คอลัมนิสต์ และนักข่าวจะเลือกประเด็นเกี่ยวกับนางสาวไทยไปเสนอในส่วนของตน บางครั้ง ภายในฉบับเดียวกัน มีการนำเสนอเรื่องนางสาวไทยทุกรูปแบบ โดยเฉพาะในระยะใกล้วันตัดสิน และช่วงที่มีข่าวสารพิเศษน่าสนใจของนางสาวไทยบางกรณี เช่น การวิจารณ์การตัดสินตำแหน่ง

นางสาวไทย, ข่าวนักเลาเรื่องเพื่อนชาย เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม จากเนื้อหาดังกล่าว สรุปเป็นรูปแบบการนำเสนอเนื้อหา เรื่องนางสาวไทย ได้ 6 ลักษณะ คือ

1. ข่าวนักเลา
2. บทความ
3. สื่อบุพิเศษ
4. คอลัมน์ซุบซิบ
5. คอบคิถาม
6. ภาพการ์ตูน

โดยทั้งสองยุค (ยุคสู่จักรวาล-ยุคงานธุรกิจ) มีลักษณะการนำเสนอเนื้อหา คล้ายกัน อาจเปลี่ยนแปลงบ้างในส่วนของผู้เขียน, ชื่อและตำแหน่งที่ตั้งของบางคอลัมน์ แต่ละรูปแบบของการนำเสนอข้อมูล มีดังนี้

1. ข่าวนักเลา

หน้าที่ของหนังสือพิมพ์คือ การเสนอข่าว เรื่องของนางสาวไทยและการประกวดก็จัดเป็นข่าวหนึ่ง ที่หนังสือพิมพ์ได้รายงานถึง ข่าวนักเลาหลายลักษณะ เริ่มแต่ "ข่าวหน้าหนึ่ง" เป็นข่าวใหญ่และดูเหมือนจะเด่นสำคัญที่สุดในฉบับ โดยมากมักมีภาพประกอบขนาดใหญ่ไปจนถึงเล็ก สุดแต่ลักษณะของข่าวและนักข่าวจะจัดหามาได้ เรื่องราวที่เป็นข่าวหน้าหนึ่ง มักเป็นสิ่งสำคัญและอยู่ในความสนใจของคนทั่วไป สำหรับข่าวการประกวดและข่าวนางสาวไทยในรอบแรก-รอบสุดท้าย, ข่าวการตัดสินตำแหน่งนางสาวไทย (ซึ่งเป็นข่าวหน้าหนึ่งทุกครั้ง) "ข่าวหน้าหนึ่ง" อาจมีแต่ข่าวไม่มีภาพ หรือมีเฉพาะภาพข่าวพร้อมคำบรรยายก็ได้

ข่าวลักษณะต่อมาคือ "ข่าวย่อย" ได้แก่ ข่าวหรือภาพข่าว เรื่องของนางสาวไทย ที่มือข่าวย่อยในฉบับ และกระจายอยู่ตามหน้าต่าง ๆ เช่น ภาพข่าวหน้าสังคม

(หน้า 4) คอลัมน์ "สังคม เสวการ บันเทิง" โดยในยุคนั้นเปลี่ยนเป็น "บุคคลานข่าว" ภาพข่าวหน้าสตรี (หน้า 9) เช่น คอลัมน์ "สวย" เทียบพุดด้วยเสน่ห์ ฉลาด และแสนดี" (ในยุคลูกจักรวาล) ภาพข่าวหน้าบันเทิง (หน้า 13) แม้แต่ภาพข่าวหน้ากีฬา ก็ยังเคยลงภาพ ข่าวนางสาวไทยไปเขียนฟุตบอลหรือแจกรางวัลนักศึกษา ในส่วนที่เป็นเฉพาะข่าวสั้น ๆ ไม่มีภาพ ก็ปรากฏตามหน้าสตรีและบันเทิงเป็นส่วนมาก โดยมาเป็นความเคลื่อนไหวของนางสาวไทยและ การประกวดที่เกี่ยวข้องกับคอลัมน์นั้นหรือการคาดเดาผู้ที่ จะเข้ารอบเป็นนางสาวไทยก็ยักรนำ เสนอเป็นข่าวย่อยตามหน้าต่าง ๆ

ในยุคลูกจักรวาล มีการเขียนข่าวถึง เรื่องนางสาวไทยเป็นปริมาณมาก และมีการกระจายอยู่ตามหน้าต่าง ๆ อย่างทั่วถึง ทั้งข่าวหน้าหนึ่งและข่าวย่อย โดยเฉพาะ ลักษณะของ "ภาพข่าว" มีอยู่เป็นประจำ ครั้นมาถึงสมัย "งานธุรกิจ" ข่าวเริ่มขบเขาลงใน ตอนต้น และเริ่มมีเพิ่มขึ้นในช่วงปลายยุค เริ่มมีข่าวเพิ่มขึ้นอีกลักษณะคือ ข่าวแนวซุบซิบในหน้า หนึ่ง ใต้แก่ คอลัมน์ "สมาชิกข่าวหัวเขียว" (ไทยรัฐ, 8 เมษายน 2527 : 1) มีลักษณะกึ่งข่าว กึ่งบทความ วิเคราะห์เชิงขบขัน

2. บทความ

การเสนอแนวคิดหรือทัศนคติของบรรดาคอลัมน์ists โดยตรง จะอยู่ในรูปแบบของบทความจากการวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ดังกล่าว พบว่ามีบทความอยู่หลายคอลัมน์ พอแบ่ง เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ได้คือ บทความเชิงสาระ และบทความบันเทิง

บทความเชิงสาระ มีที่ตั้งอยู่บนหน้า 5 (ใกล้หน้าสังคม-การเมือง) เช่น คอลัมน์ "ดีแสดหน้า" ของเปลว สีเงิน, คอลัมน์ "มังกร 5 เล็บ" ของโกวิท สัจจวิเศษ (เริ่มมีในยุคนั้นคือ พ.ศ. 2527-2531) คอลัมน์ "เหะเหพาที" ของซุม (เริ่มมีในยุคนั้นเช่น กัน) เนื้อหาของบทความชนิดนี้ถึงความเป็นเหตุเป็นผล และวิเคราะห์วิจารณ์เฉพาะประเด็น ที่น่าสนใจและมีสาระ มากกว่ามุ่งเน้นความบันเทิง

บทความบันเทิง เสนออยู่ที่หน้าบันเทิงตอนต้นของยุคแรก คือ คอลัมน์ "วันวิพากษ์" ของ "ใกล้อ่อน" ต่อมาปี พ.ศ.2509 (ไทยรัฐ, 7 ธันวาคม 2509 : 5) มีบทความ "หลังกรอบแว่น" ของโกวิท สัตยาธิ, "หงษ์ร่อนนังกรรรา" และ "คืนสุขสันต์วันบันเทิง" ได้กล่าวถึงการประกวดนางสาวไทยอยู่ที่พักหนึ่งแล้วหายไป ลักษณะของบทความบันเทิงเป็นการเขียนเชิงสนุกเบาสมองให้แง่คิดบ้าง เน้นสำนวนและลีลาในการเขียนมากกว่าเนื้อหา

3. สก๊อปพิเศษ มีลักษณะเป็นคอลัมน์พิเศษที่จัดมีขึ้นในบางโอกาส โดยไม่มีตำแหน่งที่จัดประจำ มักพบเห็นในหน้าสตรีและหน้าบันเทิง บางครั้งกินเนื้อที่ของคอลัมน์อื่น โดยไม่มีคอลัมน์ประจำกินวันนั้น สก๊อปพิเศษมีเนื้อหาและการนำเสนอคล้ายข่าวและบทความคือ กล่าวถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไปแล้ว และนำมาประมวลปะติดปะต่อแง่มุมต่าง ๆ เพื่อให้ได้เนื้อหาที่สมบูรณ์ที่สุด เช่น สก๊อปพิเศษเรื่อง "ภารกิจนางสาวไทย" (ไทยรัฐ, 17 ธันวาคม 2510 : 5) เล่าถึงภาระหน้าที่ของนางสาวไทยคนก่อนและคนปัจจุบัน รวมทั้งเรื่องค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างสูงไทยรัฐฉบับวันที่ 12 ธันวาคม 2511 หน้า 9 ลงเรื่อง "วันหลง นางสาวไทย" โดยเล่าถึงบรรยากาศการประกวดนางสาวไทยปีนี้ พร้อมวิพากษ์วิจารณ์ด้วย ยุคปัจจุบันก็ยังมีสก๊อปลักษณะนี้อยู่ เช่น "สลดสายตานิงานประกวดนางสาวไทย" จากไทยรัฐ 30 มีนาคม 2530 หน้า 13 รูปแบบของสก๊อปพิเศษจะประกอบไปด้วยเนื้อหาและภาพข่าวประกอบกันใช้เนื้อที่ประมาณ 1/2 หน้า หรือ 3/4 หน้า โดยเนื้อความมักกล่าวถึงภาพรวมมากกว่ามุ่งไปที่บุคคลใดเป็นพิเศษ

4. คอลัมน์ซุบซิบ สิ่งที่น่าสนใจได้ในหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับประการหนึ่ง คือ คอลัมน์ซุบซิบ นับว่าเป็นส่วนซุสของหนังสือพิมพ์ที่ทำได้ ซึ่งมีเนื้อหาเพียงข้อความ 2-3 ประโยค คอลัมน์ซุบซิบมีอยู่ 3 ตำแหน่งด้วยกัน คือ ในหน้าสังคม (หน้า 4), สตรี (หน้า 9) และหน้าบันเทิง (หน้า 13) ในยุคแรก (พ.ศ.2507-2515) เรื่องนางสาวไทยที่เป็นข่าวซุบซิบมีอยู่จำนวนมากทั้ง 3 หน้า มีทั้งช่วงก่อนตัดสิน วันตัดสิน ไปจนถึงวันพ้นตำแหน่งแล้ว ในการซุบซิบโดยมากพาดพิงถึงเรื่องส่วนตัวของผู้เข้าประกวด หรือนางสาวไทย อาจเป็นการสนับสนุนผู้ใดเป็นพิเศษ การเขียนถึงเหตุการณ์หรือบุคคลในแง่ขบขัน, แบลก, ซึ้นชมยกย่อง ซึ่งรายละเอียดของเนื้อหาอยู่ในส่วนเนื้อหาของการนำเสนอหัวข้อต่อไป

คอลัมน์ซุบซิบหน้าสังคม ได้แก่ คอลัมน์ "สังคม เสวการ บันเทิง" หน้า 4 ในยุคแรก และกลายเป็นคอลัมน์ "บุคคลในข่าว" เมื่อช่วงปี พ.ศ.2527-2531) และผู้รับผิดชอบประจำคอลัมน์ก็เปลี่ยนไปด้วย

คอลัมน์ซุบซิบหน้าสตรี เริ่มมีชัดเจนในปี พ.ศ.2514 ชื่อคอลัมน์ "บทบาทสตรี" (หน้า 9) มาในยุคปัจจุบัน พ.ศ.2527 เป็นต้นมา เกิดคอลัมน์ "คัทลียาจี๋จ๋า" ในหน้า 9 เช่นเดิม

คอลัมน์ซุบซิบหน้าบันเทิง ยุคแรกเป็นคอมมลิ้น "ประกายดารา" และ "มองโลกในแง่ดี" ของ แจ้ว วรจักร ซึ่งมีเป็นบางครั้ง (ไทยรัฐ, 29 ธันวาคม 2511 : 13) มาถึงปี พ.ศ.2514 เริ่มมีคอลัมน์ "วิจารณ์บันเทิง" ของยั้งยง สะเด็ดยาด ยุคปัจจุบันเริ่มตั้งแต่ พ.ศ.2527 มีคอลัมน์ "ยั้งยงแห่ดารา" (ไทยรัฐ, 16 เมษายน 2527 : 13) ส่วนคอลัมน์ "ประกายดารา" ยังคงอยู่ โดยหน้าบันเทิงได้ย้ายมาอยู่หน้า 17 และหน้า 13 เป็นหน้าสตรีแทน (เริ่มปี พ.ศ.2528) มีผลให้ตำแหน่งของคอลัมน์ซุบซิบต้องย้ายหน้าตามมามีด้วย

5. **ตอบคำถาม** เป็นลักษณะการสื่อสารระหว่างผู้เขียนคอลัมน์และผู้อ่านในเรื่องความข้องใจ หรือการแสดงทัศนะต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยในการตอบคำถาม ผู้เขียนคอลัมน์มักแทรกความคิดเห็นส่วนตัวไว้ในเนื้อหาด้วย ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่ามีคอลัมน์ตอบคำถามอยู่เพียงคอลัมน์เดียวเท่านั้น และมีเฉพาะในยุคสุ่งจักรวาล (พ.ศ.2507-2515) ได้แก่ คอลัมน์ "สารพันปัญหา" โดยสีเสียด (สีสด) ในหน้า 3 ซึ่งในยุคแรกมีการตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องนางสาวไทยเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในช่วงก่อนประกวดคัมภีร์วิทยากรวิจารณ์ถึงการประกวดความงาม มีทั้งเห็นด้วยและไม่ชอบ มาถึงช่วงตัดสินไปแล้วก็ยังวิจารณ์กันอีกในเรื่องความพอใจ-ไม่พอใจต่อผลการตัดสินและนางสาวไทย นับเป็นเงาสะท้อนจากผู้อ่านที่นำเสนอใจแต่จะเป็นตัวแทนที่ดีของผู้อ่านทั้งหมดได้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับผู้ตอบคำถามด้วย เนื่องจากเป็นผู้คัดเลือกจดหมาย จากผู้อ่านโดยตรงแล้วจึงนำมาตอบลงในหนังสือพิมพ์ ซึ่งแต่ละครั้งมีผู้อ่านถามมาประมาณ 2-3 คน บางครั้งเป็นเรื่องนางสาวไทยทั้งหมด แต่บางทีมีเพียง 1 คนที่ถามเรื่องนางสาวไทย นอกนั้นเป็นเรื่องการเมือง และ เศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นคอลัมน์ที่เปิดกว้างให้

ผู้อ่านสามารถถามได้ในทุกเรื่อง และโดยมาก ถ้ามีข่าวใดกำลังเป็นที่น่าสนใจ ก็มักมีคำถามในเรื่องนั้น เช่นเดียวกับข่าวการประกวดนางสาวไทย มีผู้อ่านถามมาในช่วงที่มีการประกวดพอดี

6. ภาพการ์ตูน ได้แก่ การเขียนการ์ตูนลายเส้นในเรื่องราวเกี่ยวกับการประกวดนางสาวไทย เท่าที่ศึกษามา พบว่าเป็นภาพการ์ตูนที่มุ่งประเด็นไปยังการประกวดโดยรวม ไม่จำเพาะเจาะจงไปยังผู้เข้าประกวดคนใดคนหนึ่ง ในยุคแรกเป็นภาพการ์ตูนผลงานของ ประยูร จรรย์วงศ์ ทั้งหมด อยู่ในหน้า 3 สำหรับปี พ.ศ. 2527-2531 เป็นผลงานของ ชัย ราชวัตร อยู่ในหน้า 5 เพิ่มขึ้นมา ส่วนการ์ตูนของคุณประยูร ยังคงมีอยู่ด้วย

รูปแบบการ์ตูนของ "ชัย ราชวัตร" เป็น 3 ช่องจบ หรือบางครั้ง 2 ช่อง และอาจเป็นช่องเดียวภาพใหญ่ โดยการ์ตูนของ "ประยูร จรรย์วงศ์" เป็นแบบช่องเดียวจบ ไม่มีแบ่งเป็นเรื่องราวเหมือนของ ชัย ราชวัตร

เนื้อหา

เมื่อได้วิเคราะห์ถึงรูปแบบการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการประกวดและนางสาวไทยแล้ว ส่วนที่ให้ความหมายของข้อมูลได้อย่างเด่นชัด คือ "เนื้อหา" โดยข้อเท็จจริงแล้ว เราสามารถแบ่งเนื้อหาออกไปได้หลายชนิด ขึ้นอยู่กับมาตรฐาน หรือเกณฑ์ที่จะนำมาใช้ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้วิเคราะห์เนื้อหาออกเป็น 4 ลักษณะ ตามบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนที่ได้มาเสนอไว้แล้วในหัวข้อ "สื่อมวลชน : ปัจจัยที่มีบทบาทในการสร้างภาพนางสาวไทย" กล่าวคือ สื่อมวลชนมีหน้าที่อยู่ 4 ประการ และในการเสนอเรื่องราวของนางสาวไทยกับการประกวดนี้ สื่อมวลชนได้ทำหน้าที่หลักอยู่ 4 ประการเช่นกัน คือ

1. รายงานข่าว
2. ให้ความบันเทิง
3. เสนอทัศนะ
4. ให้ความรู้

เนื้อหาทั้ง 4 ลักษณะนี้ คือ ความเป็นจริงประเภทหนึ่ง ที่มนุษย์เรารับรู้มาจากเนื้อหา สารในสื่อประเภทต่าง ๆ ซึ่งรวมทั้งสื่อมวลชนด้วย ตามแนวคิดของแฮนนาและเซอร์วัลล์ (1984) เรียกความเป็นจริงเช่นนี้ว่า "Symbolic Social Reality" (ความเป็นจริงทางสังคมเชิงสัญลักษณ์) เมื่อมนุษย์รับรู้ความเป็นจริงที่เผชิญโดยตรง (Objective Social Reality) และความจริงทางสังคมเชิงสัญลักษณ์ไว้ในสมองแล้ว จะก่อให้เกิดความเป็นจริงในทัศนะของผู้มอง (Subjective Social Reality) ในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่า เนื้อหาทางสื่อมวลชนเป็นส่วนหนึ่งที่มนุษย์เรามาไปสร้างภาพในสมองของตน กลายเป็น "ภาพลักษณ์" ต่อปรากฏการณ์ วัตถุ สถาบันและบุคคล

หน้าที่ทั้ง 4 ประการของสื่อมวลชนนี้ บทบาทในการให้ความรู้เป็นสิ่งที่แฝงอยู่ในบทบาทของการให้ข่าวสาร, ความบันเทิงและการนันทนาการ เนื่องจากความรู้ในเรื่องการประกวดความงามจากช่ำนางสาวไทย เป็นสิ่งที่ผู้รับสารเฉพาะกลุ่มผู้สนใจ และอยู่ห่างไกลความเจริญในเมือง นำไปเป็นข้อมูลพัฒนาบุคลิกภาพและความงามของตน เช่น ความรู้ในการแต่งกาย แต่งหน้า บุคลิกภาพของผู้เป็นนางงาม ซึ่งผู้รับสารจะนำไปเป็นแบบอย่างพัฒนาตนเองเพื่อนำไปใช้ในการประกวดความงามที่ท้องถิ่นของตนเพื่อให้มีมาตรฐานเทียบเคียงกับการประกวดนางสาวไทย

และจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า หน้าที่ในการให้ความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับการประกวด และนางสาวไทย ของสื่อมวลชนนี้มักเป็นในลักษณะ Illustrated คือเป็นส่วนประกอบหรือผลพลอยได้มากกว่า เพราะปรากฏการณ์ที่สื่อมวลชนได้รายงานนั้น เป็นความจริงเชิงสัญลักษณ์ที่สื่อมวลชนเป็นผู้สร้างขึ้น ความรู้ที่มาจากความจริงดังกล่าวจึงไม่แน่แท้ อาจเบี่ยงเบนไปในทิศทางต่าง ๆ ได้ ตามการถ่ายทอดของสื่อมวลชน จะเห็นได้ว่าการให้ความรู้ดังกล่าวไม่สามารถระบุบทบาทโดยชัดเจนได้ เหมือนกับหน้าที่อื่น

3 ประการของสื่อมวลชน

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความหมายของเนื้อหาโดยละเอียด ตามหน้าที่ของสื่อมวลชนเฉพาะ 3 ประการที่สำคัญและเด่นชัดได้ดังต่อไปนี้ (ในบางส่วนจะระบุให้ทราบว่ามีการประกอบในภาคผนวก)

1. เนื้อหาในการรายงานข่าว

ในการรายงานข่าวจะบอกให้เราทราบว่า ใคร ท้ออะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร เพราะอะไร โดยอาจรายงานครบถ้วนทุกประเด็น หรือมุ่งเน้นมุมบางประการตามลักษณะของความเป็นข่าว เนื้อหาข่าวในหนังสือพิมพ์ที่การศึกษา ถูกนำเสนอมาในหลายรูปแบบ ทั้งข่าวพาดหัว ข่าวย่อ ภาพข่าว แม้แต่คอลัมน์ซุบซิบก็ยังมีเนื้อหาที่เป็นข่าวประกอบอยู่โดยทั่วไป ข่าวหมายถึงเรื่องราวที่เพิ่งเกิดขึ้น และมีความน่าสนใจ ซึ่งข่าวนางสาวไทยมีลักษณะ เช่นนี้เป็นพื้นฐานอยู่แล้ว

สำหรับเนื้อหาในการรายงานข่าวเรื่องการประกวดและนางสาวไทย ได้แยกวิเคราะห์ใน 2 ด้าน คือ ประเด็นที่นำเสนอ, ทิศทางของเนื้อหา

ข่าวการประกวดและนางสาวไทย สามารถพิจารณาจากตำแหน่งที่ตั้งของข่าวในหน้าต่าง ๆ โดยวิเคราะห์รวมทั้งยุคสู่จักรวาลและงานธุรกิจ ได้ดังนี้

ข่าวหน้าหนึ่ง : ประเด็นที่นำเสนอ ได้แก่

- ภาพข่าวการคัดเลือกผู้เข้าประกวดนางสาวไทยรอบต่าง ๆ (จากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 27 พฤศจิกายน 2507, ไทยรัฐ 27 พฤศจิกายน 2508, ไทยรัฐ 25 ธันวาคม 2509, ไทยรัฐ 26 พฤศจิกายน 2514, ไทยรัฐ 27 พฤศจิกายน 2515, ไทยรัฐ 5 เมษายน 2527, ไทยรัฐ 18 พฤศจิกายน 2527, ไทยรัฐ 27 มีนาคม 2529, 29 มีนาคม 2530 ทั้งหมดก็เป็นเพียงตัวอย่างเท่านั้น)

- ภาพข่าวผู้สมัครเข้าประกวดนางสาวไทย มีทั้งรายงานข่าวทั่วไปว่ามีผู้ใดมาสมัครเพิ่มเติม และการคาดเดา (เก็ง) ว่าผู้ใดน่าจะได้ตำแหน่ง เช่น (ไทยรัฐ, 28 พฤศจิกายน 2507, ไทยรัฐ 1 ธันวาคม 2507, ไทยรัฐ 2 ธันวาคม 2511, ไทยรัฐ 31 มีนาคม 2531) ข่าวประวัติในอดีตของผู้เข้าประกวดบางคน (ไทยรัฐ 4-5 พฤศจิกายน 2510)

ข่าวการข้อมติเห็นของผู้เข้าประกวด (ไทยรัฐ 10 พฤษภาคม 2528) ข่าวผู้เข้าประกวดข้อมติเห็นจนเป็นลม (ไทยรัฐ พฤษภาคม 2528)

- ภาพข่าววันตัดสินการประกวดนางสาวไทย (ไทยรัฐ 4 ธันวาคม 2507, ไทยรัฐ 4 ธันวาคม 2508, ไทยรัฐ 8 เมษายน 2527, ไทยรัฐ 28 มีนาคม 2530, ไทยรัฐ 4 เมษายน 2531) เป็นข่าวที่ต้องมีนำเสนอทุกปีหลังวันตัดสิน 1 วัน โดยรายงานรายชื่อนางสาวไทยและรอง บริยากาศของงานประกวด รายละเอียดส่วนตัวและประวัติของนางสาวไทยและรอง และความรู้สึกของการได้รับตำแหน่ง ส่วนมากลงข่าวหน้าหนึ่งต่อเนื่องเป็นเวลา 2 วัน

- ภาพข่าว หรือข่าวกิจกรรมนางสาวไทยเมื่อได้รับตำแหน่งแล้วกิจกรรมที่เป็นข่าว เช่น นางสาวไทยและรอง เข้าเฝ้าในหลวง (ไทยรัฐ 6 ธันวาคม 2507, ไทยรัฐ 6 ธันวาคม 2510)

นางสาวไทยป่วยไม่สามารถปฏิบัติภารกิจได้ (ไทยรัฐ 6 ธันวาคม 2508)
นางสาวไทยไปเยี่ยมเยียนทหาร (ไทยรัฐ 8 ธันวาคม 2510, ไทยรัฐ 11 ธันวาคม 2511)

นางสาวไทยร่วมงานเทศกาลต่าง ๆ เช่น วันเด็ก (ไทยรัฐ 15 มกราคม 2510)

นางสาวไทยช่วยงานหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ (ไทยรัฐ 27 ธันวาคม 2512)
นางสาวไทยร่วมงานประกวดนางสาวสยาม (ไทยรัฐ 31 ธันวาคม 2515)

การเยี่ยมชมนักแสดงลิเกมวอลซัน (ไทยรัฐ 21 พฤษภาคม 2528)
ข่าวนางสาวไทยไปประกวดนางงามจักรวาล (ไทยรัฐ 31 มีนาคม 2530, ไทยรัฐ 29 เมษายน 2531)

นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมอื่น ๆ ที่นางสาวไทยบางท่านได้ปฏิบัติ เช่น บริจาคดวงตาให้สภากาชาดไทย (ไทยรัฐ 21 ธันวาคม 2514)

นางสาวไทยจัดรายการโทรทัศน์ช่วยทหาร (ไทยรัฐ 7 ธันวาคม 2510)

ทิศทางของเนื้อหา เป็นการเสนอข่าวตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่มีการ
เล่นसानวนโวหาร ทิศทางโดยรวมของข่าวนางสาวไทยช่วงก่อนประกาศ ค่อนข้างหลากหลาย
มีทั้งข่าวเชิงบวก เช่น ชี้แจงผู้เข้าประกวดบางคน และข่าวเชิงลบ ได้แก่ ข่าวประวัติไม่ดี
ของผู้เข้าประกวดในเรื่องชู้สาว เป็นต้น สิ่งที่น่าสนใจอีกประการหนึ่ง คือ การเสนอข่าว
ในวันตัดสินมักข่าวเป็นผู้คัดเลือกภาพถ่าย และทิศทางของเนื้อหา ถ้าดูจากการพาดหัวข่าวที่
เสนอชื่อของผู้ได้รับตำแหน่งแล้ว บางครั้งยังเขียนถึงเรื่องทัศนะคู่ครอง (ชายในดวงใจ)
เช่น "จิรพันธ์ ความมั่งคั่งนางสาวไทย ชัชฎาภรณ์-สุทิดา-มะลิวรี และกึ่งกมล ได้รอง ทั้ง 5
ยอดบุปผิเสธเรื่องชายในดวงใจ" (เคลวินส์, 4 ธันวาคม 2508 : 1 ในตัวอย่างภาพที่ 1)
และ "นางสาวไทยประกาศไม่ชอบมีหัวฝรั่ง ทั้งที่อยู่สหรัฐแต่เด็ก-จะเยี่ยมชายแดน" (ไทยรัฐ
9 เมษายน 2527 : 1 ในตัวอย่างภาพที่ 2)

การพาดหัวเรื่องอนาคตของนางสาวไทยก็นิยมเขียนถึง เช่น

"...แสงเดือนมิถุนามงกฏนางสาวไทย...นางสาวไทยคนใหม่เผยจะไปเรียนต่อนอก..."
(เคลวินส์, 4 ธันวาคม 2511 : ในตัวอย่างภาพที่ 3) "แอล.เอ ฉลองชัย นางสาวไทย
ตั้งเป้าหมายชีวิตขอเป็นจิตแพทย์" (ไทยรัฐ, 4 เมษายน 2531 : 1 ในตัวอย่างภาพที่ 4)

นอกจากนี้ยังกล่าวถึงท้องถิ่นที่นางสาวไทยอาศัยอยู่ เช่น "สาวเมืองชล
กนกอร บุณมา ครองมงกฏนางสาวไทย" (ไทยรัฐ, 5 ธันวาคม 2515 : 1 ในตัวอย่าง
ภาพที่ 5) หรือเขียนถึงสภาพปัจจุบัน เช่น "สุติมา นัยนา ครองนางสาวไทย ควบขวัญใจ
ช่างภาพ เป็น น.ศ.ทหารค้า..." (ไทยรัฐ, 28 มีนาคม 2530 : 1)

ขนาดของการพาดหัวข่าวโดยส่วนมาก เป็นการพาดหัวใหญ่สุดในหน้าหนึ่ง
ส่วนขนาดของภาพในนิตยสารก็กวาดเบ้ภาพเต็มขนาดใหญ่มากของผู้ได้รับตำแหน่งนางสาวไทย ภาพ
นางสาวไทยพร้อมรองอีกภาพหนึ่ง และภาพใบหน้าเต็มของนางสาวไทยด้วย แต่ในนิตยสารธุรกิจ
การพาดหัวพอ ๆ กัน แต่ภาพของผู้ได้รับตำแหน่งมีน้อยและขนาดเล็กลง เช่นในการพาดหัวข่าว
ไทยรัฐปี 2530 (ตัวอย่างภาพที่ 6) แสดงให้เห็นว่า สื่อมวลชนให้ความสำคัญต่อการประกาศ

นางสาวไทยและคือนางสาวไทยน้อยลงกว่าสมัยก่อน

ส่วนภาษาที่ใช้ในยุคหลัง เริ่มมีภาษาชาวบ้าน เช่น "...ฟ้าฝรั่ง"
(ไทยรัฐ, 9 เมษายน 2527 : 1 ตัวอย่างภาพที่ 2) ส่วนในยุคผู้จักรวาลเป็นภาษาหนังสือ
ทั่วไป ที่เป็นคัลภาพ การคัทนางสาวไทยโดยตรงในหน้าหนึ่ง เริ่มมีในยุคหลัง เช่นกัน ดัง
ตัวอย่าง "ไม่สนเสียงสาวนางสาวไทยหน้าแก่ กรรมการตัดลิ้นยืนยัยความสวยแบบสากล"
(ไทยรัฐ, 6 เมษายน 2529 : 1 ตัวอย่างภาพที่ 7) เนื่องจากในเป็นการตัดลิ้นมีเสียง
วิพากษ์วิจารณ์ที่รุนแรง อาจเป็นเหตุให้สื่อมวลชนสะท้อนด้วยการใช้ภาษา เช่นนี้ออกมา

พิจารณาภาพโดยรวมของการเสนอข่าวหน้าหนึ่งแล้ว เห็นว่าเป็นการ
เสนอข่าวตามเหตุการณ์ตรงไปตรงมา เรื่องราวของนางสาวไทยมักเป็นกลางค่อนข้างอยู่ในทิศ
ทางที่ดี โดยเฉพาะผู้ที่เป็นางสาวไทยจะได้รับการกล่าวขวัญถึงในแงุ่มที่ยกย่องให้เกียรติมาก
กว่า ข่าวของผู้เข้าประกวดหรือรองนางสาวไทย และข่าวหน้าหนึ่งในสมัยก่อนให้ความสนใจต่อ
การประกวดและคือนางสาวไทยมากกว่ายุคปัจจุบัน (2527-2531) เมื่อพิจารณาจากปริมาณ
และความถี่ในการเสนอข่าวนางสาวไทย

ภาพข่าวคอสมโสังคม : ประเด็นที่นำเสนอ ได้แก่

- ภาพข่าวผู้เข้าประกวด ซึ่งในปีแรก ๆ ของยุคผู้จักรวาล นิยมนำภาพ
ผู้เข้าประกวดพร้อมชื่อ-นามสกุล บางครั้งมีสัดส่วนและคำวิจารณ์แถมท้าย โดยมักนำเสนอครั้ง
ละหลายภาพ (ไทยรัฐฉบับวันที่ 11 พฤษภาคม 2507, 12 พฤษภาคม 2507, 14 พฤษภาคม
2507, 21 พฤษภาคม 2508, 23 พฤษภาคม 2508, 24 พฤษภาคม 2508, 23 ธันวาคม
2509, 30 ธันวาคม 2509, 5 พฤษภาคม 2510, 6 พฤษภาคม 2510, 10 พฤษภาคม 2510,
11 พฤษภาคม 2510, 6 พฤษภาคม 2511, 7 พฤษภาคม 2511, 18 พฤษภาคม 2511)
ในช่วงตั้งแต่ปี 2512 เรื่อยมาจนถึงยุคงานธุรกิจ ภาพข่าวของผู้เข้าประกวดในหน้า 4 ไม่มี
ปรากฏ มีแต่การลงข่าวในลักษณะอื่น (เชิงขบขัน) แทน

- ภาพข่าวความเคลื่อนไหวอื่น ๆ ในการประกวดนางสาวไทย เช่น การจัดแถลงข่าว (ไทยรัฐ, 1 ธันวาคม 2509) การแสดงชุดผู้เข้าประกวด (ไทยรัฐ, 6 พฤษภาคม 2507) การซ้อมเดิน (ไทยรัฐ, 29 พฤษภาคม 2508, 26 ธันวาคม 2509) ในยุคงานธุรกิจเริ่มมีภาพข่าวสปอนเซอร์ที่อุปถัมภ์การประกวดมาเกี่ยวข้องด้วย เช่น ข่าวการมอบชุดประกวดนางสาวไทย (ไทยรัฐ, 1 มีนาคม 2530, 24 มีนาคม 2509)

- ภาพข่าวกิจกรรมของนางสาวไทย เช่น การปรากฏตัวในงานสังสรรค์ (ไทยรัฐ, 11 ธันวาคม 2507, 12 ธันวาคม 2510) ภาพการมอบรางวัล (ไทยรัฐ, 13 ธันวาคม 2507) การรับรางวัลในงานกุศล (20 ธันวาคม 2508) นางสาวไทยออกรายการโทรทัศน์ (ไทยรัฐ, 4 มกราคม 2510) ภาพข่าวนางสาวไทยรับรางวัล (ไทยรัฐ, 7 ธันวาคม 2510) ภาพข่าวงานเลี้ยงแสดงความยินดี (ไทยรัฐ, 20 ธันวาคม 2511) ภาพแจกของการกุศล (ไทยรัฐ, 29 ธันวาคม 2512) ภาพข่าวนางสาวไทยนำเงินฝากธนาคาร (ไทยรัฐ, 11 ธันวาคม 2511) ภาพข่าวนางสาวไทยเยี่ยมโรงพิมพ์ (ไทยรัฐ, 8 ธันวาคม 2514 : 4 ตัวอย่างภาพที่ 8) ภาพข่าวนางสาวไทยไปพูดที่สโมสร (ไทยรัฐ, 8 เมษายน 2530) นางสาวไทยเยี่ยมชมกิจการ (ไทยรัฐ, 19 เมษายน 2530)

- ภาพข่าวนางสาวไทยที่พ้นตำแหน่งแล้ว ยังคงปรากฏอยู่เป็นระยะแต่จางลงไปในยุคปัจจุบัน

ทิศทางของเนื้อหา มีลักษณะคล้ายการเสนอข่าวหน้าหนึ่ง ส่วนแตกต่างก็คือรายละเอียดน้อยกว่า และค่อนข้างเป็นเรื่องผลประโยชน์เชิงธุรกิจในช่วงหลัก ตั้งแต่ปี 2510 เริ่มมีบริษัทเอกชนนำสินค้าไปมอบให้นางสาวไทย ข่าวบริษัทที่ส่งเข้าประกวดเลี้ยงฉลองแสดงความยินดี (จากไทยรัฐฉบับวันที่ 20 ธันวาคม 2511, 16 ธันวาคม 2512, 16 ธันวาคม 2514, 26 เมษายน 2527, 21 เมษายน 2529, 22 พฤษภาคม 2528, 5 เมษายน 2530) โดยในสมัยก่อน ข่าวหน้า 4 มักเป็นการออกงานทั่วไป และการกุศล สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นถึงการแทรกซึมของธุรกิจในการประกวดนางสาวไทยอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น ภาพที่นำเสนอในลักษณะภาพข่าวนี้ มีลักษณะธรรมดาไม่เล่นมุขกลิ้ง และเป็นภาพสวยงาม การใช้ภาษาสำนวนยุคแรก มีลักษณะเป็นข่าวจริง ๆ คือเขียนตามภาพเหตุการณ์ทั่วไป แต่มายุคปัจจุบัน (พ.ศ. 2527-2531)

เริ่มมีภาคหัวเล็กอธิบายด้วยถ้อยคำสั้น เช่น "ส่งเองปลื้มเอง...ทรง บูลสุข เลี้ยงฉลอง แสดงความยินดีในโอกาสที่บริษัทเสริมสุข ส่งสาววิณี ปะการะนัง เข้าประกวดจนได้เป็น นางสาวไทย..." (ไทยรัฐ 26 เมษายน 2527 : 4 ตัวอย่างภาพที่ 9) และ "ผู้มากับดาวหาง ทวีพร ไปร่วมงานเลี้ยงขอบคุณ..." (ไทยรัฐ, 7 เมษายน 2529 : 4)

ข่าวย่อหน้าสตรีและบันเทิง : ประเด็นที่น่าเสนอได้แก่ เรื่องราวที่ เกี่ยวข้องกับหน้านั้น หน้าสตรีเป็นภาพข่าวผู้เข้าประกวด ภาพข่าวนางสาวไทยและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ปฏิบัติ เช่น ข่าวนางสาวไทยร่วมงานวันเด็กของสมาคมสตรีไทย (ไทยรัฐ 14 มกราคม 2510)

ข่าวหน้าบันเทิง มักเป็นเรื่องราวของนางสาวไทยที่เกี่ยวข้องกับ กิจกรรมในแวดวงบันเทิง เช่น ข่าวการถ่ายทอผลงานประกวด (ไทยรัฐ, 2 ธันวาคม 2507 : 9) นางสาวไทยไปร่วมงานชาโคว์ (ไทยรัฐ 25 ธันวาคม 2508 : 11) นางสาวไทย ออกโทรทัศน์คืนนี้ (ไทยรัฐ, 18 มกราคม 2510 : 11) นางสาวไทยไปร่วมงานภาษาสด (ไทยรัฐ, 25 ธันวาคม 2510 : 11)

ข่าวย่อหน้าบันเทิงและหน้าสตรี มีประเด็นที่น่าเสนอคล้ายคลึงกับข่าว หน้าสี เพียงแต่ในยุคนั้น การเสนอนางสาวไทยในหน้าบันเทิงและสตรีลดน้อยลงกว่า ยุคก่อน

ทิศทางของเนื้อหา ข่าวย่อหน้าสตรีและบันเทิง โดยมากเป็นการรายงาน ข่าวตรง ๆ ไม่เล่นสำนวน ตลอดทั้ง 2 ยุค เท่าที่สำรวจมาไม่มีเนื้อหาในทิศทางลบต่อผู้เป็น ข่าวเลย ข่าวในส่วนนี้มีทิศทางเป็นเชิง "ข่าวประชาสัมพันธ์" ห้างร้าน หรือการจัดงานที่โยง เอานางสาวไทย หรือผู้เข้าประกวดมาเกี่ยวข้องเพื่อดึงดูดความสนใจผู้อ่าน

สรุปได้ว่า เนื้อหาในการรายงานข่าวทั้งหมด เป็นการแสดงบทบาทของ สื่อมวลชนที่จะได้ข่าวสารแก่ประชาชนในเรื่องของการประกวดนางสาวไทย และการกิจ นางสาวไทยโดยส่วนรวม ด้วยการสะท้อนกิจกรรม ปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้ผู้อ่านรับรู้

ตามความเป็นจริงมากที่สุด แต่ในขณะเดียวกัน การใช้สำนวนภาษาและการเลือกเน้นประเด็นต่าง ๆ เป็นส่วนที่สื่อมวลชนมีอิทธิพลในการโน้มน้าวความรู้สึกของผู้อ่านทางอ้อม ให้มีทัศนคติต่อสิ่งที่ตนเขียนถึง เช่น การเลือกภาพ, การใช้ภาษาในการเขียน ตลอดจนประเด็นที่นำมาพาดพิงข่าว เป็นต้น หนังสือพิมพ์ทั้งสองยุค ได้นำเสนอเนื้อหา ในรูปแบบและทิศทางที่คล้ายกัน เป็นส่วนใหญ่ จะต่างกันในส่วนของปริมาณการนำเสนอที่น้อยลงในยุคปัจจุบัน และการใช้ถ้อยคำ มีสีสันและรุนแรงเพิ่มขึ้น ในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้เนื้อหาในยุคก่อน แสดงให้เห็นถึงความสนใจต่ออดีตนางสาวไทย ส่วนเนื้อหาปัจจุบันมีการกล่าวถึงน้อยมาก สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์นางสาวไทยในยุคเก่าหลายท่าน ที่กล่าวว่านางสาวไทยสมัยก่อนดังจริงและดังนาน ผิดกับยุคนี้

2. เนื้อหาในการให้คามบันเทิง

หน้าที่สำคัญประการหนึ่งของสื่อมวลชน คือ การให้ความบันเทิง เพื่อจรรโลงสังคมให้อยู่อย่างสงบและมีความสุข ในการเสนอเรื่องราวของนางสาวไทยจัดว่าเป็นข่าวลักษณะบันเทิงอยู่แล้ว มีบางครั้งอาจพิจารณาข่าวนางสาวไทยในแง่มุมมองของปรากฏการณ์หนึ่งทางสังคมที่สื่อมวลชนต้องรายงานและแสดงความคิดเห็น ทำให้ข่าวนางสาวไทยไม่ใช่ว่าบันเทิงตามลักษณะเดิม การเสนอเรื่องราวนางสาวไทยเป็นไปในทางความบันเทิงทั้งรูปแบบและเนื้อหา ย่อมทำให้เรามองเห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ว่าข่าวนางสาวไทยเป็นเรื่อง เบาสมอง แต่ในความบันเทิงเช่นนี้ ได้สอดแทรกความรู้สึกของผู้เสนอข่าวไว้ตามเนื้อหา ด้วยการใช้ภาษา สำนวน การเลือกสรรภาพข่าวและการเลือกเรื่องมานำเสนอ ซึ่งผู้วิจัยสามารถแยกพิจารณาเนื้อหาความบันเทิงในรูปแบบต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

คอลัมน์ชู้ชิบ เป็นคอลัมน์ที่มีอยู่ในหน้าสังคม, สตรี และบันเทิง เรื่องของการประกวดและนางสาวไทยนี้ เมื่อนำเสนอรูปแบบคอลัมน์ชู้ชิบ มักกล่าวพาดพิงถึงตัวบุคคลมากกว่าเหตุการณ์ ดังนั้น เนื้อหาในคอลัมน์ชู้ชิบจึงสามารถแบ่งประเด็นที่เขียนถึงบุคคล 2 กลุ่ม คือ ผู้เข้าประกวด และนางสาวไทย

ผู้เข้าประกวดจะได้รับการเขียนถึงในคอลัมน์ซุบซิบเป็นเชิงเข้าหาใน เรื่องของรูปโฉม เช่น "...นุสรา คุณากร และประภัสสร แข่งหัวเข้าตา ประกวดที่บ้าน ใครจะสู้ไม่ถอย..." (ไทยรัฐ 25 ธันวาคม 2509 : 4) "...ลักษณาวดี สะโพกสองลอน.. ยาวเรศเป็นคนจีน...เพ็ญจิตต์มีแผลเป็นที่ขาอ่อน..." (ไทยรัฐ, 28 ธันวาคม 2509 : 4) "อากัสราตัวเก็งป็นนี้ เมื่อคืนที่ 27 ในรอบแรก (หัดเดินดี ๆ หน่อยซิจ๊ะ)" (ไทยรัฐ, 29 พฤษภาคม 2507 : 4) การเขียนซุบซิบเกี่ยวกับความงามของผู้เข้าประกวด มีอยู่มากในช่วง เดียว คือ ระหว่างปี พ.ศ. 2807-2509 เฉพาะในหน้าสังคมเท่านั้น

สำหรับนางสาวไทย ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับตำแหน่งแล้ว ย่อมมีความเด่น และชื่อเสียงอยู่โดยปริยายแล้ว ดังนั้น จึงเป็นจุดสนใจของสื่อมวลชนในการเสนอข่าว เพราะ "การเขียนถึงคนดัง ง่ายกว่าการเขียนให้คนดัง" (ทวีทย์ โบสินทร์, สัมภาษณ์) ข่าวซุบซิบ นางสาวไทย มีในประเด็นเรื่องรูปโฉม รวมไปถึงบุคลิกภาพ การทรมานการแต่งกายแต่งหน้า ทั้งหมด เช่น "...ชาวบ้านนอก นางสาวไทย สวยใส ถึงใจ แสงเดือน แม้นางค์ มีงหน้า ใหญ่ไป เธอชนะ เพราะลีลาจุดนางพญาเท่านั้น (ไทยรัฐ, 6 ธันวาคม 2511 : 4 ตัวอย่าง ข่าวที่ 10) "...ผากมาถึงนางสาวไทยทวีพร ผู้ที่เห็นคุณไปปรากฏตัวในงานภาษาชาติเมื่อ 2 วันก่อน ต่างชื่นชมในบุคลิกอันสง่าและวาจาฉลาดของคุณมาก (ไทยรัฐ, 11 เมษายน 2509 : 13) "...สถิติดี ๆ ประจําปี 2514 ที่พอนึก ๆ ออก, น่ารักที่สุด รักนวลสงวนตัวดีไม่มี ใครเกินอดีตนางสาวไทย แสงเดือน แม้นางค์, ...ดบท้ายสถิติ แก่ที่สุด อายุ 22 ปี กับอีก 60 เดือน ของนิภาภัทร สุกศิริ นางสาวไทยสด ๆ" (ไทยรัฐ, 21 ธันวาคม 2514 : 4) "...นางสาวไทยป็นนี้ ผู้ชายคุณแล้วสวยกว่าผู้ตั้ง..." (ไทยรัฐ, 9 ธันวาคม 2515 : 4), "...ภรณ์ทิพย์ เธอสง่า พร้อมสรรพระดับไฟ..." (ไทยรัฐ, 4 เมษายน 2531 : 17), "...ขนาดหน้าเหมือนคุณม่า (เวลายิ้มเหมือนม้ายิ่งพันซมัด)..." (ไทยรัฐ, 8 เมษายน 2529 : 4)

อีกแง่มุมหนึ่งที่เนื้อหาของคอลัมน์ซุบซิบเขียนถึงนางสาวไทยในแง่บันเทิงคือ เรื่องส่วนตัว เช่น ครอบครัว หรือเพื่อนชาย เช่น "...จิรมันท์ทำคู่เต็นรามาไม่ได้ เลยต้องเดิน กับคนเดียเหมือนกะแซ่ และสีเธอลงทุกสี ยกเว้นสีเสียด..." (ไทยรัฐ, 26 ธันวาคม 2508 : 4) "...ประภัสสร ยอดหญิงงามสรรพไม่ต้องดับเทียน ไม่มีใครคาดคิดมาก่อน...เด็กก๊วยเต๋ว

จน ๆ จากบ้านหมี่ ลพบุรี สูงเท่าจิ้งนัท แต่อายุ 16 ปี 9 เดือน สัดส่วน 36-22 1/2-36
 ชนะใจผู้ชาย..." (ไทยรัฐ, 3 มกราคม 2510 : 4 ตัวอย่างภาพที่ 11) "...คุณพ่อจิ้งนัท
 (พตอ.จรุง เสวตมัท) ...กำลังวางท่า ลูกสาวข้าราคาแพง (นะเพี้ย)..." (ไทยรัฐ,
 4 ธันวาคม 2508 : 4)

จากการวิเคราะห์เนื้อหาบทเชิง เรื่องนางสาวไทยในคอลัมน์ซุบซิบ พบว่า มักนำเสนอไปในทิศทางลบ คือเป็นเรื่องข้อคดี จุกบกร่อง แล้วมาเขียนเข้าแหย่เชิง ขบขันหรือประชดประชัน แม้ในทิศทางที่ดีอยู่บ้างแต่ปริมาณน้อยกว่า และดูเหมือนว่าไม่เข้าลักษณะ ซุบซิบ ซึ่งต้องเป็นข่าวชวเนินทามากกว่าข่าวดี อย่างไรก็ตาม ในฉบับเดียวกัน ยังมีการ เสนอข่าวต่างทิศทาง คือ ทั้งบวกและลบ เช่น กรณีข่าวคุณทวีพร (จากคอลัมน์แคทรียาและ คอลัมน์บุคคลในข่าว) นับว่าเป็นประชาธิปไตยในการเสนอข่าวส่วนนี้

คอลัมน์ภาพข่าว ส่วนที่เห็นได้ชัดในการเสนอข่าวเชิงบันเทิง เรื่อง นางสาวไทยคือ การนำภาพผู้เข้าประกวดหรือนางสาวไทยมานำเสนอในหน้าต่าง ๆ ทาง หนังสือพิมพ์ รูปนางสาวไทยเพียงภาพเดียวจะมีความหมายได้หลายทิศทาง ซึ่งต้องใช้ถ้อยคำ มากมาย เพื่อบรรยายให้สมบูรณ์หรืออาจไม่สามารถทำได้เลย ภาพสาวงามเชิงบันเทิงมีอยู่ หลายหลากรูปแบบ ผู้วิจัยได้ทำการสังเกตและวิเคราะห์ออกมาเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. ภาพสาวงาม ได้แก่ รูปถ่ายผู้เข้าประกวดหรือนางสาวไทยในหน้า หนังสือพิมพ์ที่มุ่งนำเสนอภาพนางงามในแง่มุมของความสวยงามเป็นหลัก มิได้เน้นหรือโยงความ รู้สึกอื่น ๆ คำอธิบายภาพที่ตีพิมพ์เป็นไปในทิศทางที่ชื่นชมความสวยงาม เช่น จากไทยรัฐฉบับวันที่ 28 พฤศจิกายน 2508 หน้า 4 เป็นภาพถ่ายเต็มตัวของผู้เข้าประกวดนางสาวไทย 4 คน โดย สวมชุดว่ายน้ำในมุมกล้องปกติ โดยมีคำบรรยายภาพสั้น ๆ ของผู้เข้าประกวดแต่ละคน คือ "ดาวจรัสแสง ดาราวรรษ จารุวันท์ เบอร์ 22 จากลาปาง" "นางฟ้า ลงโลมดิน ราตรี ณ ทิบูล เบอร์ 1" "พัคตร์เพ็ญ คังพระจันทร์ จากอุบล"

ในไทยรัฐฉบับเดียวกันหน้า 6 เสนอภาพของผู้เข้าประกวดอีกภาพ ขนาดประมาณ 1/4 ของหน้า ใช้คำบรรยายว่า "แซมซ้อยดั่งองค์อัปสร"

การเสนอถึงอริยบทต่าง ๆ ของนางสาวไทยและกล่าวชม เช่น "หม่า...
นางสาวไทย แสง เคือน แม่หงส์ ผู้มีใบหน้ากลมเหมือนพระจันทร์ เธอสวยเสมอแม้เวลา
จะหม่นขำ" เป็นคำบรรยายภาพคุณแสง เคือน ขณะกำลังรับประทานอาหาร (มุมที่สวยงาม)

การเสนอภาพสวยงามของผู้เข้าประกวดและนางสาวไทยมีเป็นประจําอยู่
แล้วทุกปี แต่จากการสังเกตพบว่า ในช่วงปีหลังของยุคสู่จักรวาลมาเข้าสู่ยุคงานธุรกิจ คำอธิบาย
ภาพที่ใช้ส่วนช้นชมในความงามไม่มีปรากฏ เปลี่ยนแนวเป็นลักษณะอื่น ในส่วนนี้อาจเป็นผล
จากสภาพสังคมที่เริ่มเปลี่ยนไป ความนิยมการสรุภัยที่สวยงามเริ่มลดลง
ผู้คนหันไปสนใจกับปัญหาบ้านเมือง เรื่อง เศรษฐกิจมากขึ้น ข่านางงามรวมทั้งนางสาวไทยได้รับ
ความสนใจไม่มากเช่นสมัยก่อน การยกย่องหรือเห็นคุณค่าของความงามสตรีเป็นพิเศษ จึงพลอย
ลดถอยลงไปด้วย

ภาพสวยงามของผู้เข้าประกวดและนางสาวไทย มีอยู่ในหลายแห่งตามหน้า
หนังสือพิมพ์เริ่มแต่หน้าแรก, หน้าสังคม, หน้าสตรี ไปจนหน้าบันเทิง ซึ่งปริมาณการนำเสนอ
ลดตามยุคสมัย ในปัจจุบันเท่าที่ปรากฏอยู่เป็นประจําคือ หน้าหนึ่งและหน้าสตรี ส่วนหน้าอื่น ๆ
ตามแต่โอกาส โดยเฉพาะในช่วง เมื่อมีการตัดสินตำแหน่งนางสาวไทย ภาพข่าวจะกระจายไปทั่ว
ฉบับและเป็นภาพสวยงามทั้งสิ้น

2. ภาพชวนช้นและภาพเข้าแห่ โดยมากเป็นการเสนอภาพของผู้เข้าประกวด
นางสาวไทย ในท่าทางหรืออริยบทที่น่าช้น มีการใช้คำบรรยายภาพเสริมให้สนุกยิ่งขึ้น มักนำ
เสนอในหน้า 4 เช่น ภาพผู้เข้าประกวดนางสาวไทยที่ไม่ค่อยสวยแล้วเขียนแห่ว่า "ถูกหลอกว่า
สวย" (ไทยรัฐ, 27 ธันวาคม 2509 : 4) ภาพถ่ายเฉพาะช่วงเข้าผู้เข้าประกวดคนหนึ่ง แล้ว
บรรยายภาพ "แม้ใบหน้าหนูจะไม่สวย แต่ขาหนูสวยนะ เจ้าคะ" (ไทยรัฐ, 29 พฤศจิกายน
2510 : 4)

นางสาวไทยได้รับการเข้าแห่ก็มีบ้าง เช่น ภาพคุณณิภาภัทร ใสซุดแพ้นเปิดท้อง
ทรงตะเบงมาน มีคำบรรยายภาพว่า "รั้งหัวใจผู้ชายเซมัด ตะเบงมานของคุณณิภาภัทร สุดศรี
ในปฏิทินของธนาคารศรีนคร คุณแล้วอ่อนหัวใจ แม้หยิ่งตั้งใจเหมือนกลัวว่าถ้าพลัดหลุดก็จะ

ดูใจผู้ชายให้หัวเราะเล่น ๆ ตะเบงมานชุนนี้ ดึงไม่เฉพาะแต่รังของหนูนิภาภัทร ยังเหนียวมาถึงหัวใจผู้ชาย เวลาชมกั้วจะเห็นชมเข้า เดียวก็เดินเราไปทั้งเมือง" (ไทยรัฐ, 27 ธันวาคม 2515 : 4 ตัวอย่างภาพที่ 12)

เมื่อได้สังเกตเห็นภาพข่าวเชิงชบชั้นลื้อเลียนแล้ว พบว่ามีกนาเสนอในหน้า 4 โดยข่าวพาดหัวหน้าแรกจะไม่มีภาพข่าวเชิงนี้ และภาพชบชั้นเชิงลื้อเลียนนางสาวไทยหรือผู้เข้าประกวดในยุคนาธุรกิจ ยังไม่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์

3. ภาพชวนคิด หมายถึง ภาพข่าวในลักษณะที่สื่อความรู้สึกบางประการได้ ผู้อ่านตีความหมายไปในทิศทางต่าง ๆ ยกตัวอย่างเช่น เป็นภาพเฉพาะช่วงขาอ่อนของผู้เข้าประกวด แล้วเขียนบรรยายสั้น ๆ ว่า "ใครเอ่ย" (ไทยรัฐ, 30 พฤษภาคม 2510 : 4 ตัวอย่างภาพที่ 13) ภาพต่อกลางของผู้เข้าประกวด 5 ภาพ (เฉพาะอก เอว สะโพก) แล้วเขียนบรรยายว่า "ลืมนูหน้า... พวกเธอเดินผ่านหน้า ทำให้เราลืมคู้หน้าพวกเธอไป ด้วยเหตุันไปสนใจส่วนอื่น ๆ ของพวกเธอ... เอ้อ กลุ่มอรุณสะ" (ไทยรัฐ, 2 ธันวาคม 2511 : 4 ตัวอย่างภาพที่ 14)

การเสนอภาพให้เห็นเฉพาะบั้นท้ายของผู้เข้าประกวด แล้วอธิบายว่า "ภาพบั้นท้ายนางงามปีนี้" (ไทยรัฐ, 25 พฤศจิกายน 2512)

ภาพผู้สมัครนางสาวไทยชคู้ว่ายนั้กั้ลั้งนั้ง เสร้า บรรยายภาพว่า "ผู้ที่น่าเวทนาคนแรกได้แก่... เธอมาสมัครประกวดคนแรก" (ไทยรัฐ, 5 พฤศจิกายน 2515 : 4)

ภาพผู้เข้าประกวดเดินบนเวทีถ่ายช้อมมู แล้วพาดหัวว่า "คาคู้ก็ได้ชองดี", เอื้อะ ๆ ชบเผาะกั้มชบแผะกั้ม" (ไทยรัฐ, 10 พฤษภาคม 2528 : 4)

ภาพผู้เข้าประกวดส่วนหนึ่ง (ไม่ค้อยสวย) บรรยายภาพว่า "คู้กว่าอยู่เปล่า ๆ" (ไทยรัฐ, 16 มีนาคม 2530 : 1)

ภาพผู้เข้าประกวดนุงชคู้ว่ายนั้กั้ลั้งนั้ง เห็นลิดส่วนเต็มที เขียนบรรยายว่า "เหลือเกินเหลือใจ" (ไทยรัฐ, 4 เมษายน 2529 : 1 ตัวอย่างภาพที่ 15)

ภาพผู้เข้าประกวดในชุดว่ายน้ำรัศมีรูป และอธิบายภาพว่า "โชว์ของดี...ชุดว่ายน้ำโชว์ล้านสีนี้ 59 สาวงามจะสวมใส่เดินล่อตะเข็บนเวท" (ไทยรัฐ, 26 มีนาคม 2530 : 1)

จะ เห็นได้ว่าทั้งลักษณะ และถ้อยคำ เป็นไปในทิศทาง เสียชื่อเสียงสถานภาพของ ผู้เข้าประกวดนางสาวไทย โดยมากใช้สัดส่วนรูปร่างหน้าตานางงามเป็นจุดเด่นทางเพศมากกว่า ส่วนอื่น คงเน้นภาพลักษณ์ที่ปรากฏภาพข่าวเหล่านี้ เป็นภาพลักษณ์ของสาวงามผู้เข้าประกวดเท่านั้น ยังไม่มีการเสนอภาพนางสาวไทยในลักษณะนี้ ซึ่งภาพที่สื่อความออกมา มองรวมการประกวดนางสาวไทย โดยผู้เข้าประกวดคือสตรีที่มีรูปโฉมทำหยาเราความรู้สึกเพศตรงข้าม ซึ่งเข้ากับลักษณะของภาพผู้หญิงผ่านสื่อมวลชนในยุคเก่า ๆ ชนิดหนึ่งคือ "ภาพสัตว์โลกแสนสวย" มีเส้นที่ดึงดูดทางเพศ (รายละเอียดในทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง) ภาพดังกล่าวมีเสนอยุ่ตลอดทั้ง 2 ยุคที่ทำการศึกษา

การ์ตูน นอกจากการใช้คอลัมน์ซุบซิบ และภาพข่าวไปในลักษณะความบันเทิงแล้วยังมีการใช้ภาพการ์ตูนสื่อความรู้สึกบันเทิงขานคิดบางประการอีกด้วย เช่น ภาพการ์ตูน โดย ประยูร จรรย์วงศ์ เสนอภาพเด็กนักเรียนหญิงกำลังนั่งอ่านหนังสือ แต่จินตนาการไปที่มงกุฏนางสาวไทย มีคำบรรยายว่า "โศแล้วเรียนลัดดีกว่า" (ไทยรัฐ, 24 พฤษภาคม 2511 : 3 ตัวอย่างภาพที่ 16)

ภาพการ์ตูนโดยคุณประยูรเช่นเดิม วาดภาพผู้หญิงนุ่งชุดว่ายน้ำเดินเรียงกันแล้วพาดหัวว่า "ให้จ้อง" อีกภาพเป็นรูปร่างนางงามในชุดว่ายน้ำเดินเรียงกันเน้นส่วนอก เอว สะโพก แล้วเขียนว่า "จุกวางสายตา (ของกรรมการและคนดู) พร้อมทั้งริมเวทที่ภาพป้ายเขียนว่า "ที่รับอุปการะนางงามตกอันดับจะ เชิดติดต่อด้วยตนเอง" (ไทยรัฐ, 8 ธันวาคม 2511 : 3 ตัวอย่างภาพที่ 17)

คุณประยูรได้เสนอภาพการ์ตูนของนางสาวไทยสวมมงกุฎใส่ชุดกระโปรงสั้นมากเดินหน้าโดยมีเด็ก ๆ เดินตามหลัง แล้วบรรยายว่า "ลูกผู้หญิงวันนี้" (ไทยรัฐ, 15 ธันวาคม 2511 : 3)

ภาพการ์ตูนที่ยกตัวอย่างให้เห็นสามารถสื่อได้ทั้งความรู้สึกบันเทิง ในแง่คิด และ เสียดสี แสดงว่าผู้เขียนมีทัศนคติต่อการประกวดนางสาวไทยในทางลบ ภาพที่ออกมาจึงเป็นไปในทางเสียดสี ซึ่งจุดไม้ขีดของการประกวดอยู่ทุกภาพ สตรีลยุดจาเรตุรก็มีการนำเสนอภาพการ์ตูนที่ทำให้แง่คิดเชิงบันเทิงอีกเช่นกัน ดังภาพการ์ตูน 3 ช่องจบ ของ ชัย ราชวัตร เขียนภาพเด็กสองคนกำลังคุยกันเรื่องสายสะพาย คนแรกบอกว่า "พี่ของข้าช่วยเหลือสังคมแค่นั้นเดี๋ยวก็ได้สายสะพายแล้ว" อีกคนถามว่า "พี่ของแกทำอะไร" เด็กคนแรกตอบว่า "เข้าประกวดนางสาวไทย" (ไทยรัฐ, 7 เมษายน 2529 : 5 ตัวอย่างภาพที่ 18) การเสนอภาพการ์ตูนของทั้ง 2 ยุค ก็ยังเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน คือ ทัศนคติเชิงลบต่อการประกวดนางสาวไทย

บทความบันเทิง เป็นการศึกษาการประกวดและนางสาวไทยในแง่เบาสมอง เน้นความเพลิดเพลินบันเทิงในการอ่าน ซึ่งบทความทางนี้ มีเป็นจำนวนมากพอสมควรในยุคลูกจักรวาล โดยเฉพาะบทความของ โกอ่อน (คอลัมน์ วันวิพากษ์) มักวิพากษ์วิจารณ์คัดค้านว่า ใครจะได้ตำแหน่งนางสาวไทยในช่วงก่อนการตัดสิน และ เสนอผลการตัดสินในรูปของการเปรียบเทียบกับการแข่งม้า โดยผู้เข้าประกวดแต่ละคนเหมือนม้าที่กำลังจะวิ่ง เข้าวัน ใครมีภาษีมากกว่าย่อมมีโอกาสเข้าวัน (ครองตำแหน่งนางสาวไทย) มีการนำเสนอเช่นนี้โดยต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2507-2512 โดยคนเขียนคนเดียวกัน ลักษณะสำนวนเนื้อความมีดังตัวอย่างต่อไปนี้ "ม้าชนะคืนนี้" (ไทยรัฐ, 3 ธันวาคม 2508 : 13) "รายง แม้าแข่ง... ม้าประภัสสร ชนะม้านายดาแค่น้ำออก..." (ไทยรัฐ, 3 มกราคม 2510 : 13)

"ไทยรัฐ ท้าทายม้าแดง... ม้ากัณฑ์ เป็นม้าดีขนาด 14.0 แฮนด์ ชั้น 1 คอกดี เล่นชนะจ่าย 18 บาท ไม่วินก็เพลสพันเปอร์เซ็นต์... บินเห็นที่จะหาม้ามิดเข้าวันแบบบี กลายยาก นอกจากมีอะไรน่าสงสัยเกี่ยวกับสนามม้าเท่านั้น อาจมีม้ามิดเหมือนกัน แต่คงไม่เข้าวันอย่างเก่งก็แค่เพลสเต็มกลืนแล้ว..." (ไทยรัฐ, 19 พฤษภาคม 2510 : 13)

"วารุเสษะพนาร์คันด้วยขันชนะอย่างงดงาม หน้าม้าพนาร์คันไปแค่ออด้วยภาพถ่าย... ม้าพนาร์คันจุมุกไม่สมบูรณ์..." (ไทยรัฐ, 6 ธันวาคม 2512 : 13)

นอกจากการเปรียบเทียบการประกวดกับม้าแข่งแล้ว ยังมีบทความเชิงบันเทิงเสนอเรื่องประกวดนางสาวไทยในแง่มุมมองอื่น ๆ อีก เช่น การเขียนเรื่องสภาพชีวิตของนางสาวไทยที่เพิ่งได้รับตำแหน่งกำลังวุ่นวายกับการจัดตัว ปราบกวด โดยมีคุณพ่อคุณแม่คอยช่วยเหลือ "ชีวิตดำเนินเนื้อหาแบบละคร (ไทยรัฐ, : 27 ธันวาคม 2507 : 13) "...รอบนอกนางสาวไทย...สำหรับปีนี้ ผมขอให้เวทีประกวดนางงาม งามกว่าใคร ๆ ทั้งหมดครับ..." (ไทยรัฐ, 2 ธันวาคม 2508 : 13)

ในบทความนี้เสนอเป็นรูปแบบเชิงจดหมายโดยผู้เขียนคอลัมน์เขียนแทนผู้ได้ตำแหน่งนางสาวไทย โดยสรุปว่า นางสาวไทยมีแค่คนวิจารณ์เลขชอลาออกเอง และรองอีกคนก็บอกว่าคนไม่สวย...ไม่มีใครสวยเลย ชอลาออกทั้งหมด (ไทยรัฐ, 12 ธันวาคม 2508 : 13)

โกวิท สีคล้ายัน จากคอลัมน์ "หลังกรอบแว่น" ได้เขียนบทความทวงมองว่าเขาสนใจว่าใครจะได้เป็นนางสาวไทยมากกว่าใครจะได้เป็นผู้แทน "...อยากรู้ว่านางสาวไทยคนใหม่จะสู้กับสราได้ไหม อายุมากกว่าจรรย์นักร้องหรือเบลล่า หรือเซตหนังสือพิมพ์ไปสัมภาษณ์เหมือนคุณพ่อประภัสสรหรือเบลล่า...หวังลูกสาวเหมือนคุณพ่อสราไทย..."

คอลัมน์ "หงส์ร่อนมังกร" เสนอบทความถึงการประกวดนางสาวไทยว่า "...การประกวดนางสาวไทยบ๊อโอบ ถ้าไม่ล่องโระเลยก็จะได้ดูจากต้างกว่าทุกวันนี้..." (ไทยรัฐ, 28 พฤศจิกายน 2511 : 6)

ก่อนเขียนบทความเรื่อง "โรคบ้าคนสวย" ให้ทัศนะว่า เมืองไทยบ้าคนสวยเป็นอันดับ 2 รองจากบราซิล เพราะไทยประกวด 7 วัน 7 คืน ซัดอันประกวดคนเดียว และวิจารณ์การตัดสินประกวดนางงามของไทยเราว่าตามใจตัวเอง ชนิดที่ไม่มีชาติไหนเขากลับทัน "...คนมองข้าง คมดาเอก หันกอยหลัง ก้มเย้ย ชาวใหญ่ คนมีผิว และคนมีผิวสี ย่อมมีสิทธิ์ชิงชัยได้เสมอหน้ากันทั้งสิ้น..." (ไทยรัฐ, 2 ธันวาคม 2511 : 13)

ก่อนเสนอบทความชื่อ "ซุ่มเรื่องอีก" คุยเรื่องผู้หญิงในช่วงกลางของบทความ บอกว่านางงามที่เข้าประกวดนางสาวไทยปีนี้ เป็นเรื่องมือประชาสัมพันธ์ ร้านทาน

คัดเลือ (ยกเว้นอาบอบนวด ที่ไม่มีสิทธิ์ทำได้) ...ขณะนี้ก็มีผู้เข้าประกวดมากกว่า 50 คนแล้ว
 "...หากมีประกาศว่า ผู้ได้ตำแหน่ง จะต้องเดินทางไปพลบขวัญทหาร ตรวจที่ปราบโจรจีนภาคใต้
 เป็นเวลา 3 เดือน คงจะยุติการสมัครกันหมด..." (ไทยรัฐ, 7 พฤศจิกายน 2512 : 13
 ข่าวตัวอย่างที่ 19)

ทองเข้ม บ้านด่านเกวียน ซึ่งมาเขียนแทน โกอ่อน ชั่วคราว ก็ได้วิจารณ์
 เรื่องนางสาวไทย โดยเขียนถึงผู้มีอำนาจ มีพระเดช หลอกเด็กสาว ๆ มาแก้ผ้าชะเว็บชะวา
 ประกาศกัน "...นี่ว่าเป็นปฐมบทที่ผู้ใหญ่เจ้าพระคุณนายพระคุณ ผูกให้เด็กรู้จักกรรมวิธในการ
 เลือกคู่มาผสมพันธุ์ เผลอ ๆ ทำนก็ฟาดชะเอง-เหอ เหอ ซ้ายอวยวะกู..." (ไทยรัฐ, 6
 พฤศจิกายน 2512 : 13)

คอลัมน์ "มวยแทน" โดย บุณมี ชนบท ได้เขียนถึงผู้สมัครเข้าประกวด
 นางสาวไทยว่าเขาเห็นแล้ว ได้ความคิดหลาย ๆ อย่าง เช่น ภาพของผู้เข้าประกวดที่มัว
 กระจกกระเมี้ยนในชุดอาบน้ำ ซึ่งไม่ได้ปิดบังของสงวนเท่าที่ควร เพิ่งจะมาตัดลิ้นใจวคของสงวน
 บางส่วนตอนสมัครประกวด แวดตลิ่งเล ซ่อนความท้อทลายบางอย่างด้วยความระทึก สาเหตุเป็น
 เพราะถูกบ้อย ย้งยุ สร้างวิมานในอากาศ จากผู้เข้าไปทาบทามหรือหลอกล่อให้มาประกวด
 และผู้สมัครอีกสองราย ที่ถูกทาบทามให้เข้าประกวด ซึ่งยังตัดลิ้นใจไม่ออกว่าจะเรียนครู บกศ.
 สู้ดี หรือประกวดดี อีกรายรู้ว่าเสียแล้ว เจียมตัว ตัดลิ้นใจไม่ประกวด ซึ่งผู้เขียนรู้สึกโล่งใจที่ยัง
 มีความยังคิดไม่หลงลมพวกแก่กะลาหรือแก่โลกีย์ โดยสรุปว่า "...ให้ผู้หญิงที่ร้อนรน เร่งประกวด
 นางงาม ชีวิตจะสบาย เมื่อรู้ว่าใครทาบให้สบาย อย่าลืมหอกบ้าง" (ไทยรัฐ, 9 พฤศจิกายน 2515
 : 3)

บทความเชิงบันเทิงที่นำเสนอตัวอย่างไปแล้วนี้ มีเฉพาะในยุคลูกจากราว
 ซึ่งนำเสนออย่างต่อเนื่อง มักเป็นการท้วงติงในที ถึงอันตรายของการเป็นผู้เข้าประกวดนางงาม
 (นางสาวไทย) ในแง่ของความล่อแหลมของการแต่งกาย และการถูกชักนำในทางที่เสียเมื่อไม่ได้
 รับตำแหน่ง ฯลฯ โดยใช้สำนวนภาษาชาวบ้านที่ค่อนข้างรุนแรง ให้ความรู้สึก โดยสรุปแล้ว
 บทความเชิงบันเทิงนี้มีทิศทางเชิงลบต่อการประกวดนางสาวไทยโดยรวมไม่เห็นว่าใคร คนใด
 คนหนึ่งเป็นพิเศษ

3. เนื้อหาในการเสนอทัศนะ

เมื่อสื่อมวลชนได้ปฏิบัติหน้าที่ในการเป็นสื่อกลางของสถาบันมวลชน โดยการนำเสนอข่าวสารความเคลื่อนไหว ให้ความรู้และความบันเทิง ในลักษณะต่าง ๆ แล้ว ยังมีบทบาทหน้าที่อีกประการหนึ่ง ซึ่งเป็นสิ่งในการชักจูงใจ โน้มนำความคิดเห็นของมวลชนผู้รับสาร ให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสม บทบาทหน้าที่ดังกล่าว ได้แก่ การเสนอทัศนคติต่อประเด็นปัญหา หรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม

ขณะที่สื่อมวลชนทำการรายงานข่าว และให้ความบันเทิงอยู่นั้น ก็สามารถแฝงเอาทัศนะ แนวคิด สอดแทรกไปในเนื้อหาได้ พิจารณาจากการเสนอข่าว เรื่องนางสาวไทย และการประกวดในหน้าหนึ่ง หรือข่าวย่อยตามหน้าต่าง ๆ มักจะมีการขึ้นนำทัศนะบางประการ โดยอ้อม เริ่มแต่การมองจากทัศนะนักข่าวเองว่าผู้ใดเด่นมาจะได้รับตำแหน่ง ส่วนที่จัดว่าเป็นการชักจูงใจผู้อ่านให้สนใจผู้เข้าประกวดคนนั้นเป็นพิเศษ คอลัมน์ซุบซิบเป็นการเสนอข่าวเชิงบันเทิงที่เสนอทัศนะและชักจูงใจให้เห็นได้ชัดเจนว่า เพราะสามารถวิพากษ์วิจารณ์ผู้เข้าประกวด และนางสาวไทยได้เต็มที่ โดยเฉพาะในล้นรายการเหยียบปลั๊กย่อยทั่วไป เช่น การเดิน การแต่งหน้าทำผม รูปร่าง ฯลฯ จะเห็นได้ว่าผู้เสนอข่าวสามารถสอดแทรกความนึกคิดของตนลงไปในเนื้อหาได้หลายลักษณะ สำหรับการเสนอทัศนะของผู้เขียนโดยตรง ได้แก่ การนำเสนอเนื้อหาในบทความวิจารณ์ และคอลัมน์ตอบปัญหา ซึ่งทั้ง 2 รูปแบบเป็นเครื่องสะท้อนหน้าที่ในการชักจูงใจของสื่อมวลชนอย่างเห็นได้ชัดเจน

บทความวิจารณ์

การนำเสนอทัศนคติ หรือแนวคิดของบรรดาคอลัมน์สต์ต่อเรื่องราวต่าง ๆ มักอยู่ในรูปแบบบทความวิจารณ์ ซึ่งใช้ความเป็นเหตุเป็นผลมากกว่าการเสนอข้ออารมณ์หรือความรู้สึกเชิงบันเทิง โดยมากบทความลักษณะเช่นนี้ จะเสนอในประเด็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อบุคคลทั่วไปในวงกว้างมากกว่าที่จะเพ่งเล็งไปยังเรื่องส่วนตัวที่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้อ่าน บทความวิจารณ์เรื่องการประกวดและนางสาวไทย ได้มีมาตั้งแต่ยุคสุจักรวาลมาจนยุคงานธุรกิจ คือในปี พ.ศ. 2511 ไทยรัฐหน้าบทบรรณาธิการ (ไทยรัฐ, 12 พฤศจิกายน 2511 : 3 ตัวอย่างข่าวที่ 20) ได้เ้า

เสนอเรื่อง "น.ศ. กับ ส.ส. และ น.ส.ไทย" โดยสรุปให้ทัศนะว่าไม่มีใครสนับสนุนให้นักศึกษาหญิงเข้าประกวดนางสาวไทย เพราะข้อวิสัยส่วนตัวด้วยเครื่องแต่งกายรัดรูป และผู้ผ่านการประกวดจะรู้สึกลำบากในการกลับไปสู่สังคมของนักศึกษาธรรมดาเช่นเดิม

การเสนอบทความในสื่อบทบรรณาธิการดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าสื่อมวลชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประกวดนางสาวไทย ว่ากระทบกระเทือนถึงสถาบันการศึกษาด้วย จึงได้ชักจูงแนวคิดผู้อ่าน ด้วยบทความข้างต้น

ในบางครั้ง คอลัมน์บทความวิจารณ์เชิงบันเทิง สามารถเสนอบทความวิจารณ์ลักษณะนี้ได้เช่นกัน คือ คอลัมน์ "วันวิพากษ์" ของ "โก๋อ่อน" ได้วิจารณ์เรื่อง คณะกรรมการที่ไม่เสมอภาคและมีความลำเอียง ขาดหลักเกณฑ์การตัดสินที่แน่นอน โดยได้เสนอแนะว่า น่าจะมีคณะกรรมการแพทย์เพื่อตรวจสอบสุขภาพผู้เข้าประกวดด้วย (ไทยรัฐ, 24 พฤศจิกายน 2511 : 13)

การวิจารณ์ผลการตัดสินประกวดนางสาวไทยในแต่ละปีเป็นเชิงบทความวิจารณ์ ก็ยังมีเสนอบ้าง เช่นในคอลัมน์ "คืนสุขสันต์ วันบันเทิง" ของ "สุรพล โทณะวณิก" ได้กล่าวถึงการประกวดนางสาวไทยปีนั้น โดยยอมรับว่าคณะกรรมการคาแหลมคม ขอปรบมือให้ "...คุณแสงเดือน อ่อนตรง โนนนิต เกิดตรง โนนน้อย เมื่อเทียบกับคนอื่น แต่เมื่อมารวมกันเข้าเป็นคุณแสงเดือน ก็คือนางสาวไทยสมแล้วกับตำแหน่งของเธอ..." (ไทยรัฐ, 8 ธันวาคม 2511 : 5) คอลัมน์ที่ไม่ประจำเช่น คอลัมน์ "มองโลกในแง่ดี" โดย แจ้ว วรจักร ยังนำเสนอบทความวิจารณ์เรื่องการจัดการพิเศษของช่อง 7 โดยคณะนางสาวไทย ซึ่งเขียนชมเชยความสามารถของนางสาวไทยในการแสดงละครและร้องเพลง (ไทยรัฐ, 29 ธันวาคม 2511 : 13)

ในยุคนางสุรภักดิ์ มีบทความวิจารณ์มากกว่าในยุคก่อนซึ่งเป็นในลักษณะบทความบันเทิงมากกว่า เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 "มังกร 5 เล็บ" ได้เขียนถึงการประกวดนางสาวไทย และผู้เข้าประกวดที่ไม่เข้ารอบในแง่ต่าง ๆ และเป็นเชิงลบ (ไทยรัฐ, 8 เมษายน 2527 : 3 ตัวอย่างข่าวที่ 21) "ซุ่ม" ในคอลัมน์ "เพทะพาที" เขียนบทความเรื่อง "ทำไมคนไม่สน นางสาวไทย" ได้วิเคราะห์สาเหตุที่คนไม่สนใจการประกวดนางสาวไทยไว้หลายประเด็น คือ ไม่ได้จัดมานาน, จัดผิดฤดูกาลและผิดสถานที่ ค่าผ่านประตูแพง ฯลฯ (ไทยรัฐ, 9 เมษายน

2527 : 5 ตัวอย่างข่าวที่ 22) และในปีเดียวกัน "เปลวสีเงิน" คอลัมน์ "ดีแสดหน้า" เสนอ บทความเรื่อง "เศรษฐกิจกับนางงาม" โดยกล่าวว่า การประกวดครั้งนี้เป็นบทพิสูจน์ความต้องการของคนไทยทุกวันนี้ว่า ไม่ชอบเท่าไร แต่ผู้เขียนมิได้คัดค้าน กลับสนับสนุนเพราะ "...เมืองไทยเรายังไม่เลวร้ายขนาดต้องงดประกวด แต่การประกวดก็ทำให้เงินเปลี่ยนมือในประเทศได้เหมือนกัน..." โดยฝากนางสาวไทยคนใหม่ให้ช่วยประชาสัมพันธ์มาให้คนไทยเมืองนอก (ไทยรัฐ, 11 เมษายน 2527 : 5)

ในช่วงปี พ.ศ. 2529 การตัดสินประกวดนางสาวไทยเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์กันทั่วไป ข่าวที่นำเสนอมีอยู่หลายรูปแบบ และแน่นอนว่า "บทความวิจารณ์" เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ที่จะเอ่ยถึงเรื่องนี้เช่นกัน "เปลวสีเงิน" ได้เสนอทัศนะทางมองเห็นใจนางสาวไทยปีนั้นที่ถูกรุมว่า ทั้ง ๆ ที่ไม่ใช่ว่าความผิดของเธอ การประกวดนางสาวไทยเป็นเรื่องไร้สาระ ควรส่งเสริมความงามด้านจิตใจมากกว่า และนางสาวไทยคนนี้ แม้ว่าจะเผยให้เห็นว่า "เป็นผู้มีความงามในจิตใจ" เหมาะสมกับตำแหน่งมากที่สุด "...เมื่อคนโห่ร้อง คิลินินทา เธอกลับวางตัวมั่นคง รับผิดชอบต่อคอบได้นั้นด้วยจิตใจที่สูงส่ง...นางงามคนรอง ๆ กลับแสดงตรงกันข้าม..." ดังนั้นการตัดสินไม่ถูกใจเราก็เลยไว้ดีที่สุดในตอนท้ายได้กล่าวถึงบ้านเกิดของนางสาวไทยว่า "...นครสวรรค์เป็นเมืองทุ่งนา ถ้านางสาวไทยถือธงนามนี้ร่วมต่อต้านฟาร์มแอ็คท์ ผมว่าจะสายน่าตะลึงไปเลย..." (ไทยรัฐ, 8 เมษายน 2529 : 5 ตัวอย่างข่าวที่ 23)

จะเห็นได้ว่า บทความวิจารณ์เป็นส่วนที่แสดงอึดอัดของสื่อมวลชนผู้เขียน คอลัมน์ได้ชัดเจน และตรงไปตรงมาที่สุด โดยพยายามวางตนเป็นกลางในการวิพากษ์วิจารณ์ต่อเรื่องการประกวดนางสาวไทยโดยรวม และนางสาวไทยแต่ละคน การใช้ภาษาจะไม่เป็นถ้อยคำ มีลีลาแบบบทความบันเทิง ซึ่งบทความวิจารณ์จะเน้นเนื้อหามากกว่าการนำเสนอตนเอง

คอลัมน์ตอบปัญหา

"ผู้อ่าน" เป็นปัจจัยที่สําคัญประการหนึ่งของสื่อมวลชน เนื่องจากเป็นเสมือน "ลูกค้า" ที่คนจะต้องดูแลเอาใจใส่ถึงความต้องการเพื่อพัฒนา "สินค้า" หรือ "หนังสือพิมพ์" ของคนให้ดีที่สุด คอลัมน์ตอบปัญหาเป็นส่วนหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าสื่อมวลชนเอาใจใส่และเล็งเห็นถึงความ

สาคัญของผู้อ่าน ในการคัดเลือกปัญหาที่น่าสนใจ และในการตอบคานาานั้น เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติส่วนตัวของผู้เขียนต่อปรากฏการณ์ต่าง ๆ และเป็นการชี้แนะให้ผู้อ่านมีความคิดไปทางทิศทางนั้นด้วย

คอลัมน์ตอบปัญหาในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ตามช่วงเวลาที่มีการศึกษา พบว่ามีอยู่โดยต่อเนื่องในยุคลูกจกรวาล มาถึงยุคงานธุรกิจได้ขาดหายไป ประเด็นที่ผู้อ่านมักจะเขียนมาถาม ได้แก่ เรื่องผลการตัดสินใจประวดนางสาวไทยในแง่มุมมองของความยุติธรรม คุณสมบัติของผู้เข้าประกวด และผลกระทบของการประกวดนางสาวไทยในแง่ต่าง ๆ ลักษณะการตอบปัญหา บางครั้งใช้ถ้อยคำภาษาชาวบ้านสื่ออารมณ์ แต่ส่วนมากจะตอบแบบเป็นกลาง ซึ่งคอลัมน์ "สารพันปัญหา" โดยสี่เสียด (ในช่วงปีหลัง เปลี่ยนเป็น "สี่สัด") เป็นคอลัมน์เดียวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐที่ตอบปัญหาจากผู้อ่าน เช่น ผู้อ่านถามว่า "...ทำไมไทยรัฐถึงตัวนางงามได้แม่นๆ ถูกต้องยิ่งกว่ากรรมการหรือทราบผลมาก่อน..." ซึ่งสี่เสียดตอบว่า ทำได้เพราะ เข้าใจหลักเกณฑ์ของเรือนร่างสตรีงาม โดยสี่เสียดได้มีการกระทบกระทั่งถึงผู้เข้าประกวดและกรรมการบางคนว่า "...ไม่ใช่แต่จะเอาความพอใจของตนเอง อย่างกรรมการผู้เฒ่าบางคนที่ไม่เข้าใจและไม่เคียงงาใน เรื่องผู้หญิง ได้ช่วยกันทุ่มคะแนมาให้สาวเจ้าเนื่อบางคน... (พะโล้)..." และผู้อ่านยังได้ข้องใจกับผลการตัดสินปีนี้อีกด้วยว่า "...ผู้เข้าประกวดนางงามต้องมีคุณสมบัตินอกจากความงามยังต้องมีการศึกษา เช่นที่คณะหญิงสุนทร ตอบทางวิทยุ ททท. ว่า นางงามปีนี้งามที่ไหน ท่านตอบ งามที่เป็นนักเรียนปีหนึ่ง คุณแม่เป็นนักสังคมสงเคราะห์ คุณพ่อเป็นนายทหาร เช่นนี้หรือคือคุณสมบัติที่งามกว่าคนอื่น แม้ว่า จะเดินไม่สวย..." สี่เสียดได้ตอบว่า "...เรื่องคุณสมบัติของนางสาวไทย ไม่มีใครกำหนดกฎเกณฑ์ไว้ มันจะเป็นไปตามอัธยาศัย สาวสวยคนไหนมีการศึกษาสูงก็ย่อมจะวางตัวได้เหมาะสมไม่เคอะเขิน..." และสี่เสียดได้แสดงความเห็นด้วยกับคำพูดของคุณหญิงสุนทรว่า คุณอาจสร้างมหรหรูปร่างหน้าตา ซาดัตระกูลและการศึกษา "...หรือจะชอบให้นางสาวไทยพูดไม่รู้เรื่อง เข้าสังคมก็เคอะเขินเราคนไทยก็ต้องอายเขาเท่านั้น..." ผู้ถามคนเดียวที่นั่น ได้ถามต่อไปอีกว่า "...ปีนี้ผู้ประกวดนางงามปลอดภัยจากอนุทธานทั้งหลายคือ เพราะนางงามปีนี้นางงามด้วยชาติวุฒิ การศึกษา คงไม่มีใครกล้าแตะต้อง" สี่เสียดตอบว่า "...เรื่องนางงามคนไหนจะมีชีวิตคานาไหนอย่างไร หรือถูกเอาตัวไปซุกไว้บาเราใครที่ไหน รองประธานฯ คุณหญิงสุนทร ก็อบรมแล้ว ำหนักถึงเกียรติกุลสตรี ก่อนหน้าจะประกวด ก็มีการออกสืบ (โดยสุกิจ ศรีสาคร) แต่ดูเหมือนตาถั่วที่คนรู้กันทั่วเมืองว่า รองนางสาวไทย อรุณญา นามวงศ์ ชื่อเต็ม อัญชลี

ชอบประดิษฐ์ พอได้ตำแหน่งรองฯ ไม่ทันข้ามสองคืน ขำคบหากับเต่าทองในลักษณะของจิกโก่
จิกก็ก็ตามมา คีที่เธอได้เป็นแครงนางสาวไทย..." (ไทยรัฐ, 7 ธันวาคม 2507 : 3
ตัวอย่างข่าวที่ 24)

ในเดือนเดียวกันนี้ "สีเสียด" ได้เขียนถึงเรื่องนางสาวไทยอีกครั้ง คือ
มีผู้อ่านถามเรื่องผู้เข้าประกวดนางสาวไทยบางคน ถูกไล่ออกจากโรงเรียนและบางคนต้องลาออก
โดยถามว่า เรื่องนี้ใครจะเป็นผู้รับผิดชอบอนาคตของเด็ก ซึ่งสีเสียดได้ตอบเป็นกลาง ๆ ว่า จะ
โทษกรรมการก็ไม่ได้ เพราะไม่มีเวลามากพอที่จะตรวจสอบขณะรับสมัคร ควรโทษผู้ปกครองและ
ตัวเด็กเอง และควรแก้กฎล้าสมัยของกระทรวงศึกษาธิการเสีย ไม่อย่างนั้นจะได้นางสาวไทยแก่
โดยดัดยกตัวอย่างเรื่อง การประกวด มิส ยูนิเวิร์ส ที่อเมริกา กรรมการตัดสินให้สาวงามผู้หนึ่ง
เป็น มิส ยูนิเวิร์ส ได้สองวัน ต่อมาปรากฏว่า เธอมีลูกแล้ว เรื่องถึงกับฉาวโฉ่ "...เรื่องของ
ผู้หญิงมีหัวแล้วเข้ามาประกวดจึงเป็นเรื่องปกติ เรื่องของอรุณญา จึงเป็นเรื่องธรรมดาและเป็น
โชคของจิกโก่ฟิลิปปินส์คนนั้น..." (ไทยรัฐ, 12 ธันวาคม 2507 : 3) ในตอนท้ายยังกระหนาบ
กระแทกถึงรองนางสาวไทยคนเดิมอีก เป็นการวิจารณ์เจาะลึกเข้าไปในส่วนบุคคล มากกว่าเรื่อง
ทั่วไป

การวิพากษ์วิจารณ์เรื่องผลการตัดสินยังมีต่อเนื่องในปี 2508 อีก โดยมีผู้อ่าน
สงสัยว่าทำไมนางสาวไทยเป็นอายุน้อย ทำไมไม่ประกวดตอนอายุน้อย บอกว่าชัชฎาภรณ์ และจรรยา
น่าจะ ได้ตำแหน่งและแพ็คเกจแชน จะส่งเธอเข้าประกวดนางงามจักรวาลหรือไม่ ให้เปรียบเทียบ
ว่าคุณอภิสร่า กับคุณจิรพันธ์ ใครสวยกว่ากัน ซึ่งสีเสียดตอบโดยสรุปว่าเธอประกวดอายุมากเพราะ
เป็นกระดิ่งกาลนาฬิ คุณช้อยยังไม่เป็นทันแอก และสมัยก่อนยังไม่เห่อของนอก แชนของนางสาว
ไทยได้ 47 จาก 60 (นับจากจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด) แต่สีเสียดไม่ยอมตอบว่าใครสวย
กว่ากัน โดยบอกให้ไปถามคุณช้อยของทั้งสองคนดีกว่า (ไทยรัฐ, 11 ธันวาคม 2508 : 3)
วันรุ่งขึ้นยังมีผู้อ่านเขียนมาถึงอีกว่า จิรพันธ์ไม่ควรถูกได้ตำแหน่ง เพราะมีจุดบกพร่องมากมาย ผู้อ่าน
ผู้ชายอีกท่านหนึ่ง ก็ได้เสนอแนวคิดไม่พอใจคุณจิรพันธ์ ในแง่มุมต่าง ๆ มากมาย โดยเป็นเรื่อง
ของรูปร่างหน้าตาและอายุเป็นสำคัญเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับผู้อ่านคนที่ 3 ที่เขียนมาถึงสีเสียดใน
วันนั้น ส่วนผู้อ่านคนที่ 4 ได้บอกว่าปีนี้การประกวดมีเสียงวิจารณ์มาก ถามว่าถ้าสีเสียดเป็นผู้ตัดสิน
จะเลือกใคร ในฉบับนี้สีเสียดตอบสรุปรวมทั้ง 4 ฉบับที่เขียนมา ว่าให้กองประกวดตอบคำถาม

ทั้งหมดนี้เอง เพราะคนไม่มีแรงจะตอบ เนื่องจากมีผู้อ่านเขียนมาเป็นจำนวนมาก (ไทยรัฐ 12 ธันวาคม 2508 : 3) ในวันถัดมามีผู้อ่านอีกท่านเขียนมาถามสืสดว่า ถ้าอาภัสราและจิรภัทร์ มาขอแต่งงานจะเลือกใคร สืเสียดตอบว่าเลือกไม่ได้เพราะ เป็นลูกของเพื่อนทั้ง 2 คน (ไทยรัฐ, 13 ธันวาคม 2508 : 3)

ช่วงก่อนการประกวด ก่อนการตัดสินตำแหน่งนางสาวไทย ก็ยังมีคำถามจาก ผู้อ่านอยู่ประปราย เช่น การถามถึงคุณสมบัติของผู้เข้าประกวดว่าเป็นหญิงแท้ๆหรือไม่ และต้อง เป็นนางสาวคือเป็นสาวบริสุทธิ์จริงๆ หรือไม่ (ไทยรัฐ, 26 ธันวาคม 2509 : 3 ตัวอย่าง ข่าวนที่ 25)

ปีต่อมาก็มีผู้อ่านข้องใจเรื่องความบริสุทธิ์ของผู้เข้าประกวดอีก ในแง่ของการตรวจสอบ ซึ่งสืเสียด (ปีนี้เปลี่ยนเป็นสืสด) ตอบว่า ดูยากตรวจไม่ได้ แต่สืสดก็อยากให้ผู้เข้าประกวด ทุกรายเป็นสาวบริสุทธิ์ (ไทยรัฐ, 7 พฤศจิกายน 2510 : 3) ในเดือนเดียวกันผู้อ่านได้ถามเรื่อง การประกวดความงาม ว่ามาจากการประมูลทาสสมัยโบราณใช่หรือไม่ สืสดตอบทางมอง เห็นด้วย แต่ไม่ขอตอบละเอียด (ไทยรัฐ, 17 พฤศจิกายน 2510 : 3) ผู้อ่านอีกรายถามมาว่า นางสาวไทยได้เงินรางวัลไปทำอะไรบ้าง และจัดประกวดขึ้นมาทำไม ซึ่งสืสดตอบว่าเงินรางวัลนางงาม นำไปแต่งตัว และเขาประกวดนางสาวไทยเพื่อ "...ชายหนุ่มแก่มาดู ชื่นชมผู้หญิงที่มาเดินโชว์ ใช้อ่อน น่องสวย หิ้งน่องหูกุ ขาลาย หัวเข้าคำ และเดินขยุก เพราะถูกรองเท้ากัดคัน ผลสุดท้าย ก็ได้คนสวยที่สุดมา 1 คน และสถาปนาแม่หนูคนนั้นว่า เป็นคนสวยที่สุดในเมืองไทยประจำปี พร้อม รอง 4 คน..." (ไทยรัฐ, 24 พฤศจิกายน 2510 : 3) นับเป็นการเสนอทัศนะ เป็นกลาง แต่ใช้ถ้อยคำเชิงลบต่อการประกวดนางสาวไทยในการตอบคำถาม ในปีนี้เมื่อผลการตัดสินออกมา แล้ว ก็ยังมีการวิพากษ์วิจารณ์อีกเช่นเคย คือการประกวดนางสาวไทย ตัดสินแล้วเอียง เพราะการ มีพ่อเป็นนายพัน (ไทยรัฐ, 7 ธันวาคม 2510 และ 8 ธันวาคม 2510 : 3) ต่อมาก็ยังมีการ วิพากษ์วิจารณ์ในประเด็นการตัดสินอีกว่าไม่ยุติธรรมเล่นพวก (ไทยรัฐ, 12 ธันวาคม 2510 : 3)

ในปี พ.ศ. 2511 สืสดได้เริ่มเขียนถึงเรื่องชุดประกวดนางสาวไทย ซึ่ง ผู้อ่านถามมาโดยกล่าวว่า "บีบีและยังยกามารมย์" และสืสดได้ให้ทัศนะว่า ไม่ค่อยเห็นด้วยกับ คณะกรรมการจัดประกวดในเรื่องนี้ (ไทยรัฐ, 15 พฤศจิกายน 2511 : 3) ต่อมาผู้อ่านได้

ข้อใจว่าถ้ากรณีที่มีผู้เข้าประกวดมีเบื้องหลัง เป็นหมอนวด และมีสามีอยู่อย่างลับ ๆ แล้ว จะทำ
 อย่างไรถ้าได้เป็นนางสาวไทย ซึ่งลีสดได้ตอบว่า ถ้าไม่รู้อาจจริงก็ไม่เป็นไร แต่ถ้ารู้แล้วจะไม่
 การยอมรับเด็ดขาด (ไทยรัฐ, 29 พฤศจิกายน 2511 : 3) ในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่านางสาว
 ไทยในทัศนะของผู้เขียนจะต้องมีประวัติดี ไม่ประกอบอาชีพฟุ้งรั้ง เกียรติของสังคม ปีนี้ไม่มีการวิจารณ์
 ผลการตัดสินในคอลัมน์นี้ แต่มีผู้อ่านท่านหนึ่ง ได้แสดงความไม่พอใจที่หนังสือพิมพ์ ได้ลงภาพข่าวอ่อน
 ของการประกวดนางสาวไทย คู่กับภาพทหารเตรียมพร้อมรบในหลุม โดยลีสดได้ตอบว่า จำเป็นจะ
 ต้องลงร่วมกันเพราะรอเวลาแล้วข่าวจะเก่าเกินไป และแต่ละคน "...ก็สมควรโชว์หน้าแรก
 แม้ว่าเธอจะเป็นหมอนวด นางงามสามตัว ก็ยังเป็นคนสวย" (ไทยรัฐ, 5 ธันวาคม 2511 : 3)
 มีผู้อ่านอีกท่านหนึ่ง ได้เสนอว่านางสาวไทยชอบทวารฤๅศล ทำไมไม่จัดประกวดการฤๅศลบ้าง ซึ่งลีสด
 ตอบว่า นางสาวไทยอาจไม่ยอม และถ้าทวารฤๅศลต้องให้ตรวจใบเฝ้าคุ้มกัน (ไทยรัฐ, 12 ธันวาคม
 2511 : 3)

ในช่วงก่อนการตัดสินนางสาวไทยปี 2512 ลีสดได้เขียนตอบเรื่องนางสาว
 ไทยในเรื่องการเดิน และความยิ่งใหญ่ของงานประกวดว่า "...มีการสอนให้นางงามเดินอย่าง
 เบ็ด คือ เดินนอกแอ่นให้ฝั่งผายเหมือนดั่งเบ็ด วิเศษดี..." และลีสดบอกว่าการประกวดนางสาว
 ไทยไม่ใช่งานของชาติ แต่เป็นของสมาคมจัดเท่านั้น (ไทยรัฐ, 21 พฤศจิกายน 2512 : 3)
 มาถึงช่วงหลักการตัดสินไม่มีการวิพากษ์วิจารณ์อะไร ซึ่งหลังจากนั้นได้เกิดสงครามอินโดจีนในปี
 2513 จึงไม่มีการประกวดนางสาวไทย มาเริ่มกันอีกในปี พ.ศ. 2514 ซึ่งมีกระแสเสียงคัดค้าน
 จากผู้อ่านและตัวสื่อมวลชนเอง พิจารณาจาก ผู้อ่านถามมาว่า ลีเสียดได้เขียนโจมตีการประกวด
 นางสาวไทยไว้มาก ถ้าหากมีการประกวดกันแล้ว ไทยรัฐจะลงรูปและข่าวหรือไม่ "...หรือเป็น
 พวกปากว่าตาขยิบ..." ลีสดตอบว่าข่าวที่อยู่ในความสนใจของประชาชนก็ต้องลง เพราะเป็นหน้าที่
 ของนักหนังสือพิมพ์ ผู้เขียนคอลัมน์มีสิทธิวิจารณ์ด้วยเสรี แต่เมื่อถึงหน้าที่ในการเสนอข่าวเราก็จะ
 ต้องเสนอไปตามข้อเท็จจริงเท่านั้น มีข่าเรื่องปากว่าตาขยิบ (ไทยรัฐ, 12 พฤศจิกายน 2514
 : 5, 10 ตัวอย่างข่าวที่ 27)

ในเดือนเดียวกัน มีผู้อ่านอีกท่าน ได้แสดงความคิดเห็นคัดค้านการประกวด
 นางสาวไทยว่าผิดภาพพจน์ของกุลสตรีไทย ท้าให้มีหญิงไทยจากล้า ได้โชว์รูปร่างหน้าตา เด็กสาว
 ไม่สนใจการเรียน มุ่งหน้าหามงกุฏนางงาม บั้นปลายไม่ดีไปกว่าโสเภณี นางงามมีไว้แค่เป็นคน

เขียนลูกฟุตบอล ซึ่ง สีซอ (ตอบแทนสีซอ) ได้ตอบว่าไม่ขอวิจารณ์ แต่หวังตีพิมพ์ เพราะต้องการแสดงให้เห็นว่า คนเราต่างจัดต่างใจ (ไทยรัฐ, 18 พฤศจิกายน 2514 : 5, 14)

คอลัมน์สารพันปัญหา ได้ลบลบบาทจนขาดหายไปนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 จนมายุคงานธุรกิจก็ไม่มีปรากฏเลย จากการวิเคราะห์เนื้อหาดังกล่าวจะเห็นว่าผู้เขียนได้เสนอทัศนคติของตนเองทั้งในส่วนที่เป็นเนื้อหา กับการใช้สำนวนภาษา กล่าวถึงผู้เข้าประกวดและนางสาวไทย มีทั้งเสนอถึงการประกวดทั่ว ๆ ไป และเฉพาะเจาะจงไปเป็นรายบุคคล และในบางครั้งยังแทรกความบันเทิงขบขันไว้ในเนื้อหาด้วย เช่นการวิจารณ์รูปร่างหน้าตาของผู้เข้าประกวด หรือนางสาวไทยบางคน โดยใช้สำนวนตลก คือ "พะโล้", "นางงามเดินอย่างเบ็ด" เป็นต้น ซึ่งในส่วนนี้ ผู้เขียนได้แทรกทัศนะของตนลงไปด้วยเป็นการมองนางสาวไทยอย่างผู้หญิงธรรมดา มิได้ยกย่องไว้พิเศษกว่าใคร ผิดถูกประการใดก็วิจารณ์ไปตามนั้น

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำเสนอข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้ทำการศึกษาถึงวิธีการนำเสนอข้อมูลเรื่องนางสาวไทย โดยสื่อมวลชน (หนังสือพิมพ์) แล้ว ทำให้สามารถมองเห็นภาพรวมของปรากฏการณ์ดังกล่าว และนำมาสรุปถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการนำเสนอข้อมูลของนักข่าว ในรูปแบบและเนื้อหาที่หลากหลาย อันปรากฏอยู่ในหน้าหนังสือพิมพ์ ซึ่งจากการสัมภาษณ์นางสาวไทย นักข่าว และผู้เกี่ยวข้องในวงการนางสาวไทย และการวิเคราะห์เนื้อหาในหนังสือพิมพ์ดังกล่าว พบว่าสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการนำเสนอข้อมูล มีดังนี้

1. นโยบายหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับจะมีแนวคิดในการเลือกเสนอข่าวและนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบที่ต่างกัน อย่างง่าย ๆ ก็คือ หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ และปริมาณจะมีเนื้อหาและการเขียนข่าวที่ต่างกันออกไป เช่น หนังสือพิมพ์คุณภาพ เช่น มติชน สยามรัฐ มักพาดหัวข่าวในประเด็นที่เป็นข่าวหนัก อย่าง เรื่องการเมืองและเศรษฐกิจ ส่วนหนังสือพิมพ์ปริมาณ เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ จะพาดหัวข่าวเร้าอารมณ์ (Sensational News) อย่างข่าวอาชญากรรม เป็นต้น ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้วิเคราะห์เนื้อหาจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและ เดลินิวส์ (ในบางส่วนเพื่อชดเชยบางข่าวที่เลิกขาดในไทยรัฐ) ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ มีนโยบายสนับสนุน

ข่าวที่คนสนใจทั่วไป ไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องหนัก เช่น ข่าวการเมือง ดังนั้น ข่าวเรื่องนางสาวไทยและการประกวดจึงมีนำเสนออยู่ในหนังสือพิมพ์ประเภทนี้มาก

จากการสัมภาษณ์นักข่าวมติชน (ปรีชาดา พิศภูมิวิที, สัมภาษณ์) และอดีตนักข่าวสยามรัฐ (บุษกร วงศ์ศิริ, สัมภาษณ์) พบว่านโยบายขององค์กรเป็นสิ่งสำคัญในการคัดเลือกนำเสนอข่าว เช่น หนังสือพิมพ์มติชนเริ่มปรับนโยบายให้เสนอข่าวเรื่องนางสาวไทยมากขึ้น ในปี 2530 และนิตยสารแพรว ผู้บริหารไม่สนับสนุนการประกวดนางงามที่ใช้ชุดว่ายน้ำ เป็นต้น โดยคอลัมน์สัปดาห์จะเลือกนำเสนอเรื่องที่ไม่ขัดต่อนโยบายดังกล่าว ในส่วนนโยบายหนังสือพิมพ์จะมีอิทธิพลต่อการกำหนดว่าจะเสนอข่าวนางสาวไทยหรือไม่ และมากน้อยเพียงใดเท่านั้น แต่จะไม่มีการตอบคอรายละเอียดในเนื้อหา เนื่องจากเป็นความรับผิดชอบเฉพาะของผู้เขียนเท่านั้นว่าจะสร้างสรรค์ข้อมูลเห็นด้วยวิธิตใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบัน ผู้เป็นบรรณาธิการจะทำให้เกียรติอีกเขียนมากยิ่งขึ้น (ยุทธเดชา สายสุด, สัมภาษณ์)

2. ผู้นำเสนอเนื้อหา ในที่นี้ ได้แก่ ผู้เขียนข่าว ผู้ถ่ายภาพ และคอลัมน์สัปดาห์ แต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ในการสร้างสรรค์เนื้อหาในหนังสือพิมพ์ โดยนักข่าวคนเดียวอาจกระทำทั้ง 3 บทบาทหรืออาจแบ่งแยกหน้าที่กันไปตามโอกาสและความเหมาะสม ผู้นำเสนอเนื้อหา มีอิทธิพลต่อการนำเสนอข้อมูลทั้งในส่วนที่เป็นรูปแบบ และเนื้อหา สำหรับรูปแบบนั้น ผู้นำเสนอเนื้อหาแต่ละคนจะมีรูปแบบในการนำเสนอเนื้อหาเฉพาะตัว คือ นักข่าวหน้าหนึ่งต้องนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบของข่าวหน้าหนึ่ง และนักวิจารณ์เช่น คอลัมน์สัปดาห์ต่าง ๆ ย่อมนำเสนอแนวคิดของตนไปในรูปแบบบทความวิจารณ์ เป็นต้น

ผู้นำเสนอเนื้อหา มีบทบาทที่เด่นชัดในส่วนของการเนื้อหาที่บรรจุอยู่ในข่าวสารสาระที่คนได้นำเสนอผ่านหนังสือพิมพ์ กล่าวคือ ในแง่ของสำนวนภาษาที่ใช้ และทัศนคติต่อเรื่องราวที่เขียนถึง พิจารณาจากเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ที่ทางการศึกษา พบว่า ผู้เขียน นักข่าวแต่ละท่าน มีทัศนคติส่วนตัวต่อการประกวดนางสาวไทย และค่อนางสาวไทยแต่ละคนไม่เหมือนกัน ในฉบับเดียวกัน นักเขียนนักข่าว อาจมีแนวคิดต่างกันก็เป็นได้ เช่น ข่าวนางสาวไทย ปี พ.ศ. 2529 คอลัมน์ "บุคคลในข่าว" มีทัศนคติเชิงลบต่อนางสาวไทย (ไทยรัฐ, 7, 8, 19 เมษายน 2529 : 4) แต่เปลวสีเงิน คอลัมน์ ดีแสดหน้า ใต้ให้แนวคิดที่เป็นกลาง (ไทยรัฐ, 8 เมษายน 2529 : 5)

ส่วนคุณศัพท์ย้า กลับเห็นใจและมีทัศนคติเชิงบวกต่อนางสาวไทย (ไทยรัฐ, 11 เมษายน 2529 : 13) ดังนั้น ผู้นำเสนอเนื้อหาจึงเป็นปัจจัยหนึ่ง ที่มีอิทธิพลต่อการนำเสนอข้อมูลในทิศทางต่าง ๆ

3. ความสนใจของผู้อ่าน ลักษณะของหนังสือพิมพ์ที่ได้ทำการวิจัยครั้งนี้ เป็นประเภทปริมาณ ดังนั้นข่าวสารที่นำเสนอ มักเน้นในส่วนที่เป็น Human Interest คือข่าวที่คนสนใจ ดังนั้น ในการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ จึงเอาใจใส่ความต้องการ ความสนใจของผู้อ่าน เป็นฐานเบื้องต้นอยู่แล้ว โดยผู้ที่หนังสือพิมพ์พิจารณาจากยอดขาย จดหมายติชม การโทรศัพท์แสดงความคิดเห็น หรือการเข้าพบโดยตรงกับบรรณาธิการ, ผู้เขียนข่าว ซึ่งผู้อ่านมีสิทธิเสรีในการแสดงออกซึ่งความรู้สึกของข่าวสารที่ได้อ่านจากหนังสือพิมพ์ ข่าวนางสาวไทยเป็นสิ่งที่ได้รับความสนใจจากประชาชนอยู่แล้ว สิ่งนี้ได้รับค้ำชูยืนยันจากคณะบุคคลที่เกี่ยวข้องในการประกวด ตลอดจนสื่อมวลชน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ โดยสื่อมวลชนเหล่านั้น ซึ่งเกี่ยวข้องกับการข่าวนางสาวไทย ตั้งแต่ยุคสู่จักรวาล (2507-2515) มาจนถึงปัจจุบัน ได้กล่าวว่า ตำนานนางสาวไทยเป็นคนมีชื่อเสียงอยู่แล้ว โดยเฉพาะในสมัยก่อน ผู้คนให้ความสนใจกันมาก มาจนถึงปัจจุบันก็ยังให้ความสนใจอยู่ แม้จะไม่มากเท่ายุคก่อนก็ตาม (ทวีทย์ โบลินทร์, สัมภาษณ์) เมื่อผู้วิจัยได้มาวิเคราะห์ข่าวนางสาวไทยที่ถูกตีพิมพ์ในไทยรัฐ ตั้งแต่ พ.ศ. 2507 จน พ.ศ. 2531 ก็พบว่า เป็นจริงเช่นนั้น สิ่งเกิดจากปริมาณข่าวนางสาวไทยในยุคก่อนมีเป็นจำนวนมากกว่ายุคปัจจุบัน การเขียนจดหมายมาถึงคอลัมน์ตอบปัญหา ในประเด็นเรื่องนางสาวไทยได้ลดน้อยลงในช่วงปลายยุคสู่จักรวาล ซึ่งเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นความสนใจของผู้อ่าน นอกจากนั้นแล้วปริมาณผู้สนใจเข้าชมการประกวดนางสาวไทยใน พ.ศ. 2527-2528 ก็มีจำนวนน้อยมาก ปรากฏการณ์ต่าง ๆ เป็นเครื่องแสดง ความสนใจของประชาชน ซึ่งเป็นผู้อ่านที่มีต่อข่าวนางสาวไทยอย่างลดน้อยถอยลง เห็นจะกลับมาที่นุโพเพื่องฟูเต็มทีในปี พ.ศ. 2531 เมื่อนางสาวไทยของเราได้รับตำแหน่งนางงามจักรวาลเป็นครั้งที่ 2 ในช่วงเวลานี้มีการนำเสนอเรื่องราวของนางสาวไทยที่มากมาย ผ่านทางสื่อมวลชนทุกชนิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือพิมพ์รายวัน บางฉบับต้องปรับปรุงเนื้อหาหน้าแรกให้เป็นภาพสี เช่น เดลินิวส์ และ ไทยรัฐ (ทวีสิน สกิตร์รัตนชวิน, สัมภาษณ์) ในบางครั้งคอลัมน์สดในคอลัมน์ซุบซิบ ได้สะท้อนความสนใจของผู้อ่านต่อนางสาวไทยบางท่านผ่านคอลัมน์นั้น ๆ เช่น "กะแซ" ได้บอกว่ามีผู้อ่านเขียนจดหมายมาขอรูปถ่ายอาภัสราภามากมาย (ไทยรัฐ, 6 ธันวาคม 2507 : 4) โดยในฉบับนั้นได้ลงภาพถ่ายอาภัสราภานอริยาบทต่าง ๆ ด้วย

4. บุคคลผู้เป็นชาว ในที่นี้หมายถึงผู้ได้รับตำแหน่งนางสาวไทยของแต่ละปี แต่ละคน มีความแตกต่างกันในแง่รูปร่างหน้าตา ประวัติความเป็นมา การศึกษา ความสามารถ ฯลฯ ซึ่งสิ่งเหล่านี้รวมกัน จะทำให้แต่ละคนมีเอกลักษณ์เฉพาะตน โดยสื่อมวลชนจะเป็นผู้หยิบยกเอา จุดเด่นเฉพาะของแต่ละคนมานำเสนอต่อมวลชน และจุดเด่นนี้จะนำไปเสริมสร้างเป็น "ภาพลักษณ์" ของนางสาวไทยแต่ละคนในที่สุด ยิ่งนางสาวไทยมีจุดเด่นที่เห็นได้ชัดเจนเท่าไร ก็ยิ่งทำให้ภาพลักษณ์ชัดเจนเท่านั้น สืบเนื่องจากนางสาวไทย บางท่านอยู่ในความทรงจำของคนได้มากกว่า และ คนสามารถระบุภาพของนางสาวไทยผู้หนึ่งได้ มีนางสาวไทยบางท่านได้รับความสนใจน้อยกว่า โดยมีลักษณะเด่นเฉพาะตัวที่ไม่ชัดเจน ทำให้ได้รับการกล่าวถึงอย่างเบาบาง อย่างเช่น คุณอาภัสรา หงส์สกุล มีจุดเด่นในความสวยงามเป็นพิเศษ ผ่านการศึกษาจากต่างประเทศ และได้รับตำแหน่งนางงามจักรวาล ทำให้เธอมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันดี และอยู่ในความทรงจำของผู้คนตลอดเวลา ทั้งคนรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ พิจารณาจากการสัมภาษณ์ทั้งแมค และ เนื้อหาในหนังสือพิมพ์ ซึ่งสรุปได้ว่านางสาวไทยเท่าที่ผ่านมายังไม่มีใครสวยเท่าที่คุณอาภัสราได้ "...พูดแทน นอ.เพิ่ม แล้ว ยังไม่มีใครสวยสู้อาภัสราได้เลย..." (ไทยรัฐ, 31 ธันวาคม 2509 : 4) "...ยังไม่มีมาแข่งฝีมือจัดตัวใด ลบสถิติเวลาวิ่งของม้าแข่งอาภัสรา ซึ่งสถิติเวลาวิ่ง 50 เส้นไว้ เมื่อปี 2507 2:7:86 วินาที..." (ไทยรัฐ, 4 ธันวาคม 2512 : 13) "...พับผ้า...ถ้าส่งมาย 37 กระรัต อย่างอาภัสรา หงส์กุลขึ้นเวทีประกวดอีกคน เธอก็กันขาดไม่เห็นฝุ่น..." (ไทยรัฐ, 10 เมษายน 2527 : 4)

คุณารัตน์ทิพย์ นาคีรัฐภณก นางสาวไทยปี พ.ศ. 2531 เธอได้แสดงจุดเด่นของตนในวันแรกที่ได้รับตำแหน่งคือ เธอต้องการเป็น "จิตแพทย์" (ไทยรัฐ, 4 เมษายน 2531 : 1 ตัวอย่างภาพที่ 4) ซึ่งปรากฏอยู่ในภาคห้าในชุดและสิ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับการเป็นนางสาวไทยคือ ชุดไทยไม่ชัด ไม่ใช้คนไทย ในช่วงเวลาต่อมา ความสามารถของเธอได้ปรากฏชัดเมื่อครั้งเธอได้รับตำแหน่งเป็นนางงามจักรวาล ในปี ค.ศ. 1988 โดยสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ ได้ประโคมข่าวให้เห็นในความสามารถด้านภาษาอังกฤษและไหวพริบบัญญาอันเยี่ยมยอดของเธอ และจุดเด่นที่พูดภาษาไทยไม่มีใครชัด ลดความสับสนลงไปมากที่สุด

ในบางครั้งที่นางสาวไทยบางท่านได้ตระหนักว่า สื่อมวลชนนำความสนใจมาจั่วจกรวาลของตนไม่มากเท่าที่ควร เธอสามารถหาตัวให้เป็นที่สนใจตามหลักการประชาสัมพันธ์ได้เช่น นางสาว

ไทยช่วงปลายยุคสุโขทัย ในปี พ.ศ. 2514 และ 2515 ภาพข่าวเธอที่ศดวงคาให้สัมภาษณ์
ไทย (ไทยรัฐ 21 ธันวาคม 2514 : 1) เธอนำเงินรางวัลไปฝากธนาคาร (ไทยรัฐ, 11
ธันวาคม 2514 : 4) นางสาวไทยไปเลี้ยงเด็กกำพร้าที่บ้านราชวิถีเป็นการส่วนตัว (ไทยรัฐ,
26 ธันวาคม 2515 : 4, ไทยรัฐ 30 ธันวาคม 2515 : 9) จะเห็นได้ว่านางสาวไทยมี
อิทธิพลต่อเนื้อหาในสื่อมวลชนได้ทางหนึ่ง

5. สภาพการณ์สังคม หมายถึงบริบททางสังคมที่อยู่แวดล้อมกับการประกวด
นางสาวไทยในช่วงเวลาต่าง ๆ ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ การเมือง รูปแบบชีวิตของประชาชน
(Life styles) เป็นปัจจัยที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องต่อการนำเสนอข้อมูลในเรื่องนางสาวไทย
พิจารณาจากช่วงใดที่เหตุการณ์บ้านเมืองไม่คร่งสงบ เช่นในปี พ.ศ. 2514-2515 ข่านางสาว
ไทยจะได้รับการนำเสนอ และมีการเสียดสีคัดค้านขึ้นมา จนมีวิกฤตการณ์ 14 ตุลาคม 2516
การประกวดนางสาวไทยจึงเลิกராไปเป็นเวลานานถึง 11 ปี ในช่วงเวลาที่เหตุการณ์บ้านเมือง
ซึ่งมีปัญหาเศรษฐกิจถึงปะทุ ข่าวเรื่องนางสาวไทยจะไม่ได้ได้รับความสนใจจากสื่อมวลชนเท่าไรนัก
เช่น ช่วงที่มีปัญหา ฟาร์มแอ็ด ฟาร์มบิล ปี พ.ศ. 2529 เป็นต้น นอกจากนี้รูปแบบชีวิตของประชาชน
ยังเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งในสภาพสังคม ที่มีอิทธิพลต่อการนำเสนอเนื้อหาของสื่อมวลชน เช่น
ค่านิยมในการประกวดความงามเริ่มลดลงเมื่อสตรีมีบทบาททำงานนอกบ้าน ใช้ความสามารถของ
ตนเองมากขึ้นในยุคปัจจุบัน การประกวดความงามที่มีมากเกินไปในช่วงเวลาที่กลับ ทำให้การ
ประกวดนางสาวไทยมีความตื่นเต้นน้อยลงได้ เช่นการประกวดมิสไทยแลนด์เวิลด์ นางสาวสยาม
นางสาวเชียงใหม่ นางสาวเชียงราย มิสสุเก็ด มิสเอเซีย บอล ฯลฯ การประกวดความงามในเวที
ต่าง ๆ เหล่านี้ แม้จะไม่ยิ่งใหญ่เทียบเท่าการประกวดนางสาวไทยก็ตาม แต่เป็นปรากฏการณ์ที่
ทำให้การประกวดนางสาวไทยเป็นไปในเชิงธุรกิจมากยิ่งขึ้น เพราะสาวงามที่เข้าประกวดนางสาว
ไทยมักผ่านเวทีความงามมาหลายครั้งหลายครา เพื่อของรางวัล เงินรางวัล และตำแหน่งเกียรติยศ
ซึ่งมีมากในยุคงานธุรกิจ การประกวดนางสาวไทยจึงคล้ายเป็นอาชีพพิเศษอย่างหนึ่งไป โดย
สะท้อนออกมาให้เห็นจากเนื้อหาในสื่อมวลชนหนังสือพิมพ์ เช่น การลงข่าวว่านางสาวไทยผ่าน
การประกวดมาหลายเวทีจนพบความสำเร็จ (ไทยรัฐ, 20 พฤศจิกายน 2528 : 1) การมี
ธุรกิจจัดหาสาวงามเข้าประกวดก็เป็นอีกตัวแปรหนึ่ง ที่ทำให้สื่อมวลชนสะท้อนภาพลักษณ์การประกวด

นางสาวไทยเป็นเชิงธุรกิจ เช่นการใช้ถ้อยคำพูดที่ว่า "อาชีพหลัก" ในการเป็นสาวงามในสังกัด
บริษัทที่ส่งเข้าประกวดนางสาวไทย (ไทยรัฐ, 7 มีนาคม 2530 : 1) ซึ่งในการนำเสนอ
เนื้อหาทางหนังสือพิมพ์ เป็นการสะท้อนสภาพสังคมในช่วงนั้นด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย